

החברה לישראל בע"מ

דוחות כספיים

ליום 30 בספטמבר 2004

החברה לישראל בע"מ

דוחות כספיים

ליום 30 בספטמבר 2004

(בלתי מבוקרים)

עמוד

1-16	דוח הדירקטוריון
17	מכתב סקירה של רואי החשבון
	הדוחות הכספיים (בלתי מבוקרים)
18-19	מאזן מאוחד
20	דוח רווח והפסד מאוחד
21-22	דוח על השינויים בהון העצמי
23-25	דוח מאוחד על תזרימי המזומנים
26-41	באורים לדוחות הכספיים
	דוחות כספיים של בתי זקוק לנפט בע"מ
	דוחות כספיים של טאואר סמיקונדקטור בע"מ

דוח הדירקטוריון של החברה לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2004

תאור התאגיד וסביבתו העסקית

החברה לישראל בע"מ (להלן - החברה) הינה חברת השקעות הפועלת ביזום, קידום ופיתוח של עסקים בישראל ובחו"ל, וכן מעורבת בניהול חברות הקבוצה.

החברה מוחזקת על-ידי קבוצת עופר בשיעור של כ- 57% ועל-ידי בנק לאומי לישראל בע"מ בשיעור של כ- 20%. לחברה אסטרטגיה שנועדה להתאים את המבנה העסקי של החברה למציאות העסקית בישראל ובעולם, תוך מגמה להרחיב את פריסתה וחדירתה של הקבוצה לשווקים בינלאומיים בתחומי הייצור והשיווק.

לאחר שלוש שנים של שפל בכלכלה העולמית מסתמן שינוי מגמה בשווקים הבינלאומיים בתחומים בהם פועלת החברה: בתחום הכימיקלים, הספנות והאנרגיה.

החברה ניצלה את שנות השפל לפעולות של רה ארגון והתייעלות, שיפור תזרים המזומנים ורכישות אסטרטגיות בתחומי הדשנים והספנות.

הקבוצה פועלת בעיקר בענפי הכימיקלים, הספנות, האנרגיה, הטכנולוגיה המתקדמת והתקשורת באמצעות מערך של חברות מוחזקות. מטה החברה מספק, באמצעות חברה מאוחדת בשליטה מלאה, שרותי ניהול וכן מעורבות פעילה בתכנון האסטרטגי ופיתוח עסקי בחברות המוחזקות.

דוח דירקטוריון זה מוגש כחלק מהדוחות הכספיים לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2004 ובהנחה שבפני הקורא מצויים הדוחות האמורים. דוח זה נערך בהיקף מצומצם ביחס לתקופה האמורה ובהנחה שבפני הקורא מצוי גם דוח הדירקטוריון והדוחות הכספיים לשנת 2003.

שינויים בתיק ההשקעות

א. טאואר סמיקונדקטור בע"מ (להלן - טאואר)

(1) בחודש ינואר 2004 הנפיקה טאואר, באמצעות תשקיף שפורסם לציבור בארה"ב, כ- 11.4 מליון מניות רגילות במחיר של 7 דולר למניה ובתמורה נטו של כ- 75.1 מליון דולר (כולל מימוש חלקי של האופציה שניתנה לחתמים).

כמו כן, הנפיקה טאואר לחברה לישראל טכנולוגיות (אייסיטק) בע"מ (להלן - אייסיטק), לשותפים האסטרטגיים העיקריים בטאואר ולשותף נוסף בטאואר (להלן - המשקיעים), מניות לפי מחיר של 7 דולר למניה ובתמורה לסך של 16.4 מליון דולר שהועברו לטאואר בדצמבר 2003.

בעקבות ההנפקה לציבור, ולאחר הנפקת ההון למשקיעים ירד חלקה של אייסיטק בטאואר לכ- 21.7% ונוצר לקבוצה רווח הון בסך של כ- 29 מליון ש"ח.

(2) בחודש נובמבר 2003 הגיעה טאואר להסכמה עם הבנקים בדבר תיקון הסכמי האשראי שלה למימון FAB2. במסגרת תיקון ההסכמים נתנה החברה לישראל לבנקים מכתב התחייבות כחלק מההסדרים שנדרשו על ידם להעמדת רשת בטחון על ידי בעלי המניות העיקריים של טאואר כתנאי להמשך מתן מימון על ידי הבנקים לטאואר.

הסכום הכולל של התחייבות החברה להשקיע בטאואר בהתאם למכתב ההתחייבות לא יעלה על סך של 50 מליון דולר.

ההתחייבות של החברה במכתב ההתחייבות ניתנת כנגד התחייבות הבנקים להעמיד, במקביל לביצוע השקעה על ידי החברה, מימון נוסף לטאואר, בסכום של עד 43 מליון דולר (בנוסף לאשראי בסך 500 מליון דולר שנקבע בהסכם האשראי).

נכון ליום חתימת הדוחות הכספיים, יתרת התחייבות החברה על פי מכתב ההתחייבות הנ"ל הינה כ- 36 מליון דולר.

בדבר עמידת טאואר באמות מידה פיננסיות, ראה בפרק על טאואר.

שינויים בתיק ההשקעות (המשך)

- ב. ביום 5 בפברואר 2004 רכשה החברה את כל מניות המדינה בציס שירותי ספנות משולבים בע"מ (לשעבר - ציס חברת השיט הישראלית בע"מ, להלן - ציס) ובנוסף רכשה החברה בתקופת הדוח חלק ממניות מותר בעלי המניות בציס. סה"כ רכשה החברה כ- 49% מהון המניות של ציס בעלות של כ-517 מליון ש"ח. נכון לתאריך המאזן מחזיקה החברה בכ-98% מהון המניות של ציס.
- עודף עלות הרכישה על השווי המאזני הסתכם לסך של כ- 22 מליון ש"ח ויוחס לצי האוניות וצידו הכלול בסעיף רכוש קבוע.
- עד ליום 31 בדצמבר 2003, הציגה החברה את השקעתה בציס לפי שיטת השווי המאזני. החל מיום 1 בינואר 2004 אוחדו לראשונה דוחותיה הכספיים של ציס. חלקה של החברה בתוצאות של ציס חושב לתקופה ממועד הרכישה ועד לתום תקופת הדוח.
- ג. ברבעון השני של תקופת הדוח מכרה ציס שתי אוניות, בתמורה לסך של כ- 70 מליון דולר. שתי האוניות יוכרו לציס לתקופה של 5 שנים. רווח ההון שנוצר לציס, לאחר מס, מסתכם בסך של כ- 22 מליון דולר וחלקה של החברה ברווח הינו כ- 95 מליון ש"ח.
- ד. ציס התקשרה בהסכמים למכירת 5 אוניות שיכנסו לתוקפם עם מסירת האוניות (2 אוניות בחודש נובמבר 2004 ו-3 אוניות בחודש ינואר 2005). התמורה ממכירת האוניות מסתכמת לסך של כ-180 מליון דולר. רווח ההון שיוצר לציס, לאחר מס, יסתכם בכ-20 מליון דולר ברבעון הרביעי של שנת החשבון וכ-32 מליון דולר ברבעון הראשון של שנת 2005. חלקה של החברה ברווח הינו כ-88 מליון ש"ח וכ-140 מליון ש"ח, בהתאמה. האוניות יוכרו לציס לתקופות של 5-6 שנים.
- ה. ברבעון השני של תקופת הדוח מכרה כימיקלים לישראל בע"מ (להלן - כי"ל) את השקעתה בחברת נגב מינרליים תעשייתיים בע"מ (וכן חברה אחות קשורה לה) בתמורה לסך של כ- 20 מליון דולר. רווח ההון שנוצר לכי"ל לאחר מס, מסתכם לסך של כ- 21 מליון ש"ח וחלקה של החברה ברווח מסתכם לסך של כ- 11 מליון ש"ח.
- ו. בתקופת הדוח עלה סכום ההשקעה של החברה בבתי זקוק לנפט בע"מ (להלן - בז"ן) לפי שיטת השווי המאזני על סכום מימוש האופציה. סכום מימוש האופציה נגזר מהודעת החברה לממשלה מיום 4.8.2003 לפיה, החליטה החברה, מכוח הוראות נספח ג' להסדר, לממש את האופציה למכור את כל מניותיה בבז"ן במחיר המהווה ממוצע בין שתי הערכות השווי הכוללות של בז"ן, בכפוף להתאמות מסויימות (ראה גם בפרק השפעת גורמים חיצוניים ואחרים).
- בהתאם לכך העמידה החברה את השקעתה בבז"ן על סכום מימוש האופציה בסך של כ- 596 מליון ש"ח הנמוך בסך של כ- 88 מליון ש"ח מסכום ההשקעה לפי שיטת השווי המאזני.
- ז. ברבעון השלישי של תקופת הדוח, מכרו Sorbie Holding BVI ו-PSINet Europe B.V. חברות מאוחדות של החברה, המוחזקות בשיעור של כ- 62% (להלן - קבוצת PSI), מספר חברות מאוחדות שלהן באירופה, בשתי עסקאות נפרדות, בתמורה כוללת של כ- 112 מליון דולר. עד ליום המאזן התקבל סך של כ- 90 מליון דולר במזומן. חלק מיתרת התמורה אמור להתקבל במהלך שנת 2005 וחלק מותנה וכפוף להתאמות ותנאים המפורטים בהסכמים. חלקה של החברה ברווח שנוצר, לאחר מס, מסתכם לסך של כ- 201 מליון ש"ח.
- החברות הנמכרות היו מרכיב נפרד בחברה ופעלו בתחום התקשורת. עם מכירתן לא נותרה פעילות נוספת בתחום זה בחברה. בהתאם לכך מוצגת ההשקעה בקבוצת PSI כפעילות מופסקת לפי תקן חשבונאות מס' 8 - פעילויות מופסקות. הנכסים וההתחייבויות המיוחסים לפעילות המופסקת הוצגו במסגרת סעיפים נפרדים, לאחר סעיף רכוש אחר ולאחר סעיף זכויות המיעוט, בהתאמה. בדוח רווח והפסד נכלל רווח מפעילות מופסקת לאחר חלק המיעוט (כולל רווח ההון שנוצר מהמכירה כאמור לעיל). כמו כן סווגו התזרימים של הפעילות המופסקת בדוח על תזרימי המזומנים בנפרד מהתזרימים מפעולות נמשכות.
- השפעת היציאה מהאיחוד כתוצאה מהפסקת הפעילות האמורה על סעיפי הדוחות הכספיים של החברה, אינה מהותית למעט רווח ההון שנוצר במכירה כאמור לעיל.

המצב הכספי

- סך המאזן ליום 30 בספטמבר 2004 הסתכם בסכום של כ- 21,897 מליון ש"ח, לעומת סכום של כ- 15,446 מליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2003. הגידול נובע בעיקר בשל האיחוד לראשונה של דוחות צים.
- סעיף ההשקעות, הלוואות ויתרות חובה לזמן ארוך ליום 30 בספטמבר 2004 הסתכם בסך של כ- 1,356 מליון ש"ח לעומת סך של כ- 1,533 מליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2003.
- התחייבויות לזמן ארוך הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2004 בסכום של כ- 9,400 מליון ש"ח, לעומת סך של כ- 6,410 מליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2003. הגידול נובע בעיקר בשל האיחוד לראשונה של דוחות צים.
- ההון החוזר של החברה ליום 30 בספטמבר 2004 הסתכם בסכום של כ- 851 מליון ש"ח, לעומת הון חוזר של כ- 583 מליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2003.
- ההון העצמי של החברה ליום 30 בספטמבר 2004 הסתכם בסכום של כ- 3,283 מליון ש"ח, לעומת סך של כ- 2,069 מליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2003 וסך של כ- 2,170 מליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2003.
- תזרים המזומנים מפעילות שוטפת הסתכם בתקופת הדוח בסכום של כ- 1,805 מליון ש"ח לעומת סך של 1,629 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- תזרים המזומנים מפעילות שוטפת ברבעון השלישי של תקופת הדוח הסתכם בסכום של כ- 611 מליון ש"ח לעומת סך של כ- 421 מליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

מקורות המימון של החברה וחברות המטה

- היקף ההתחייבויות הפיננסיות של החברה וחברות המטה שבבעלות ובשליטה מלאה (להלן - חברות המטה) ליום 30 בספטמבר 2004 הסתכמו לסך של כ- 2,588 מליון ש"ח.
- השקעות באמצעים נזילים של החברה וחברות המטה הסתכמו ביום המאזן בסכום של כ- 699 מליון ש"ח. הסכומים מושקעים ברובם במלוות ממשלתיים ובאגרות חוב קונצרניות באפיקים שקליים וצמודי מדד וכן באגרות חוב דולריות לתקופות בינוניות.
- בתקופת הדוח קיבלה החברה הלוואה לזמן ארוך בסך של 60 מליון דולר אשר שימשה למימון רכישת מניות צים מהמדינה.
- בתקופת הדוח הנפיקה החברה אגרות חוב לא סחירות למשקיעים מוסדיים בסכום של 200 מליון ש"ח לפירעון בתשלום אחד בשנת 2009. התחייבות זו הוחלפה מהתחייבות שקלית צמודת מדד להתחייבות דולרית.
- בתקופת הדוח פרעו החברה וחברות המטה חלויות שוטפות של הלוואות לזמן ארוך בסך של כ- 222 מליון ש"ח (כולל סך של כ- 42 מליון ש"ח שאמורים היו להיפרע עד דצמבר 2004).
- בתקופת הדוח הומרו כ- 26 מליון ש"ח ע.ג. אגרות חוב (סדרה 1) ל- 37,481 מניות רגילות של החברה ובהתאם, קטנו התחייבויות החברה בכ- 26.5 מליון ש"ח.

תוצאות הפעילות

החברה סיימה את תקופת הדוח ברווח של כ- 1,051 מליון ש"ח, לעומת רווח של כ- 250 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים שהשפיעו על התוצאות בתקופת הדוח:

- א. כימיקלים לישראל בע"מ (להלן - כי"ל) - סיימה את תקופת הדוח ברווח של כ- 168.7 מליון דולר, לעומת רווח של כ- 89.3 מליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.
 - ב. צים שירותי ספנות משולבים בע"מ (להלן - צים) - סיימה את תקופת הדוח ברווח של כ- 115.2 מליון דולר, לעומת רווח של כ- 28.8 מליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.
 - ג. בתי זקוק לנפט בע"מ (להלן - בז"ן) - סיימה את תקופת הדוח ברווח של כ- 554.8 מליון ש"ח, לעומת רווח של כ- 162.4 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. החברה הקטינה את חלקה ברווח של בז"ן בסכום של כ- 88 מליון ש"ח (ראה בפרק שינויים בתיק ההשקעות).
 - ד. טאואר סמיקונדקטור בע"מ (להלן - טאואר) - סיימה את תקופת הדוח בהפסד של כ- 114.4 מליון דולר לעומת הפסד של כ- 68.3 מליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.
- בתקופת הדוח כללה החברה את חלקה בהפסדי טאואר בסך של כ- 110 מליון ש"ח ומנגד הקטינה את ההפרשה לירידת ערך השקעתה בטאואר (שבוצעה בשנת 2002) בסכום של כ- 106 מליון ש"ח.

תוצאות הפעילות (המשך)

ה. בתוצאות לתקופת הדוח נכללו הכנסות חד פעמיות, נטו, בסכום של כ- 459 מליון ש"ח, לעומת הוצאות חד פעמיות של כ- 10 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההכנסות החד פעמיות מורכבות בעיקר מרווחי הון בסך של כ- 348 מליון ש"ח ומשינוי בשיעורי מס החברות בסך של כ- 120 מליון ש"ח. (ראה גם בפרק אירועים שונים בתקופת הדוח ולאחריה).

הרווח של החברה ללא הכנסות חד פעמיות, הסתכם בתקופת הדוח לסך של כ- 592 מליון ש"ח לעומת רווח של כ- 260 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

את הרבעון השלישי של תקופת הדוח סיימה החברה ברווח של כ- 491 מליון ש"ח לעומת רווח של כ- 94 מליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

להלן הגורמים שהשפיעו על התוצאות ברבעון השלישי של תקופת הדוח:

- א. כ"ל - סיימה את הרבעון השלישי ברווח של כ- 61.8 מליון דולר לעומת רווח של כ- 29.0 מליון דולר ברבעון המקביל אשתקד.
 - ב. צים - סיימה את הרבעון השלישי ברווח של כ- 39.4 מליון דולר לעומת רווח של כ- 23.1 מליון דולר ברבעון המקביל אשתקד.
 - ג. בז"ן - סיימה את הרבעון השלישי ברווח של כ- 219.1 מליון ש"ח לעומת הפסד של כ- 47.7 מליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. החברה הקטינה את חלקה ברווח של בז"ן בסכום של כ- 51 מליון ש"ח. (ראה בפרק שינויים בתיק ההשקעות)
 - ד. טאואר - סיימה את הרבעון השלישי בהפסד של כ- 39.4 מליון דולר לעומת הפסד של כ- 37.1 מליון דולר ברבעון המקביל אשתקד. החברה כללה את חלקה בהפסדי טאואר ברבעון השלישי בסכום של כ- 38 מליון ש"ח ומנגד הקטינה את ההפרשה לירידת ערך השקעתה בטאואר בסכום של כ- 34 מליון ש"ח.
 - ה. התוצאות לרבעון השלישי כוללות הכנסות חד פעמיות בסכום של כ- 208 מליון ש"ח. ברבעון המקביל אשתקד לא היו הכנסות או הוצאות חד פעמיות. ההכנסות החד פעמיות מורכבות בעיקר מרווחי הון בסך של כ- 212 מליון ש"ח.
- כחברת השקעות, מושפעות התוצאות הכספיות של החברה מתוצאות החברות המוחזקות שלה וכן מהכנסות/הוצאות חד פעמיות.

להלן הסבר תמציתי על התוצאות הכספיות של החברות המוחזקות העיקריות:

כימיקלים לישראל בע"מ

כ"ל סיימה את תקופת הדוח ברווח של כ- 168.7 מליון דולר לעומת רווח של כ- 89.3 מליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד ומהווה גידול של כ-89%.

בתקופת הדוח חלה התאוששות ניכרת ברוב שוקי היעד של כ"ל בעיקר בשל השיפור בצמיחה הכלכלית בצפון אמריקה ובאסיה. כ"ל נהנתה גם מגידול בביקושים במגזרי הדשנים והמוצרים התעשייתיים, ומהתיסוף בשערי האירו, הליש"ט והין לעומת הדולר בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

קבוצת כ"ל פעלה למיצוי פוטנציאל השוק, ובפרט בשיפור במאזן הביקוש מול היצע במרבית שוקי היעד ונהנתה מעלויות מחירים כמעט בכל תחומי פעילותה. כתוצאה מכך חל שיפור חד בתקופת הדוח ברווחיות פעילותה של קבוצת כ"ל, וזאת למרות המשך ההתמודדות עם מחירי ההובלה הימית הגבוהים להובלה בצובר, תיסוף שער השקל לעומת הדולר, מחירים גבוהים של חלק מחומרי הגלם והעליה החדה במחירי האנרגיה.

כ"ל נוקטת צעדים להתאמת מדיניות השיווק והייצור לתנאי השוק העולמי, התמקדות בשיפור תזרימי המזומנים, גיוון מקורות המימון והתמדה בנקיטת פעולות להתייעלות ולחסכון.

מכירות קבוצת כ"ל הסתכמו בתקופת הדוח בסכום של כ- 1,969 מליון דולר לעומת סכום של כ- 1,707 מליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-15.3%.

הגידול במכירות קבוצת כ"ל משקף עליה במחזור הפעילות של כל מגזרי הפעילות בקבוצה, הן כתוצאה מגידול כמותי והן כתוצאה מגידול בביקושים שהביא לעליית מחירים. התיסוף בשער האירו והליש"ט לעומת הדולר תרם אף הוא לגידול בהכנסות ממכירות באירופה.

הוצאות המכירה והשיווק גדלו בתקופת הדוח בכ-12.6% לעומת התקופה המקבילה אשתקד וזאת בעיקר בשל התייקרות עלויות ההובלה בצובר של מוצרי מגזר הדשנים עקב עליית תעריפים עולמית וכן בשל התיסוף בשער השקל והאירו לעומת הדולר.

הוצאות ההנהלה והכלליות גדלו בתקופת הדוח בכ-9.2% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. העלייה נובעת בעיקר בשל התיסוף בשער השקל והאירו לעומת הדולר וכן מהוצאות חד פעמיות ליועצים חיצוניים והוצאות נוספות, בכללן לפעולות ארגון מחדש.

כימיקלים לישראל בע"מ (המשך)

בעקבות השינויים בשיעורי מס החברות קטנו הוצאות המס של כ"ל בסכום של כ- 18 מליון דולר, שינוי שקיבל ביטוי ברבעון השני של תקופת הדוח. הוצאות המס בתקופת הדוח כוללות גם התאמה של סכומי ההפסדים לצורכי מס הצפויים להיות מנוצלים בשנים הבאות.

את הרבעון השלישי של תקופת הדוח סיימה כ"ל ברווח של כ- 61.8 מליון דולר לעומת רווח של כ- 29.0 מליון דולר ברבעון המקביל אשתקד. גידול של כ-113%.

מכירות קבוצת כ"ל ברבעון השלישי של תקופת הדוח הסתכמו בסכום של כ- 678 מליון דולר לעומת סך של כ- 587 מליון דולר ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 15.5%.

הגידול במכירות משקף גידול במחזורי הפעילות של כל מגזרי הפעילות בקבוצת כ"ל, כתוצאה מעלויות מחירים ומגידול כמותי במכירות חלק מהמגזרים. התיסוף בשער האירו לעומת הדולר תרם אף הוא לגידול בהכנסות ממכירות באירופה.

חל גידול בהוצאות מכירה ושיווק ברבעון השלישי של תקופת הדוח וזאת בשל התייקרות עלויות ההובלה בצובר של מוצרי מגזר הדשנים עקב עליית תעריפים עולמית, ותיסוף בשער האירו לעומת הדולר. הוצאות הנהלה וכלליות שמרו על רמתם כברבעון המקביל אשתקד וזאת למרות התיסוף בשער האירו לעומת הדולר תודות לצעדי התייעלות וחסכון שננקטו בקבוצת כ"ל.

שיטפונות כבדים בערוצי הנחלים שהיו ב- 29 לאוקטובר 2004, גרמו להצפת שטחים נרחבים בחלק ממתקני כ"ל בסדום ולכניסת מים וסחף בכמות רבה לבריכות האידוי בים המלח. כתוצאה מההצפות, הופסקו עבודת תחנת הכח והיצור בחלק ממתקני כ"ל בסדום למשך ימים ספורים. בשל השיטפונות, נגרמו לכ"ל נזקים לרכוש וכן אובדן רווחים. בשלב זה אין כ"ל יכולה להעריך את היקף הנזקים. אולם, מעבר להשתתפות העצמית, בסכום נטו, של כ- 8.5 מיליון דולר, קיים כיסוי ביטוחי לנזקים.

לאחר תאריך המאזן קיבלה חברה מקבוצת כ"ל אישור עקרוני משר התשתיות הלאומיות למתן רשיון ייצור חשמל באמצעות מתקני כח וחום (קו - גנרציה). מתקן החשמל נשוא האישור יהיה בהספק יצור כולל של בין 400 ל- 700 מגוואט. מתן רשיון של יצרן חשמל פרטי על פי האישור מותנה בהקמת תחנת כח ובעמידה באבני דרך נוספות, שטרם התקיימו.

צים שירותי ספנות משולבים בע"מ (לשעבר - צים חברת השיט הישראלית בע"מ)

צים סיימה את תקופת הדוח ברווח של כ- 115.2 מיליון דולר לעומת רווח של כ- 28.8 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות צים הסתכמו בתקופת הדוח בסכום של כ- 1,818 מיליון דולר לעומת סך של כ- 1,502 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד ומהווה גידול של כ- 21%. הגידול בהכנסות משקף עליה של כ- 10% במחיר ההובלה הממוצע למכולה ועליה של כ- 8.2% בכמות המכולות המובלות וזאת בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות דמי החכירה גדלו בתקופת הדוח בשיעור של כ- 45% ומחירי הדלק עלו בשיעור של כ- 54% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות המיסים הסתכמו בתקופת הדוח בסכום של כ- 26.4 מיליון דולר לעומת הוצאות של כ- 15.0 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

מזומנים שנבעו מפעילות שוטפת הסתכמו בתקופת הדוח בסכום של כ- 149 מיליון דולר לעומת סכום של כ- 92 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

את הרבעון השלישי של תקופת הדוח סיימה צים ברווח של כ- 39.4 מיליון דולר לעומת רווח של כ- 23.1 מיליון דולר ברבעון המקביל אשתקד. המכירות ברבעון גדלו בשיעור של כ- 25% לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

בתקופת הדוח התקשרה צים בהסכם לרכישת 3 אוניות. האניות נמסרו לצים בחודשים מרס עד יולי 2004. על פי ההסכם יוחכרו האוניות למוכר למשך שנתיים. לאחר תקופת החכירה צפויות האוניות להשתלב בקווי הספנות של צים.

ברבעון השני של תקופת הדוח מכרה צים שתי אוניות, בתמורה לסך של כ- 70 מיליון דולר. שתי האוניות נכרו ע"י צים לתקופה של 5 שנים. רווח ההון שנוצר לצים, לאחר מס, הסתכם בכ- 22 מיליון דולר.

צים התקשרה בהסכמים למכירת 5 אוניות שיכנסו לתוקפם עם מסירת האניות (2 אוניות בחודש נובמבר 2004 ו-3 אוניות בחודש ינואר 2005). התמורה ממכירת האניות מסתכמת בסך של כ- 180 מיליון דולר. רווח ההון שיווצר לצים, לאחר מס, יסתכם בכ- 20 מיליון דולר ברבעון הרביעי של שנת החשבון וכ- 32 מיליון דולר ברבעון הראשון של שנת 2005. האניות יוחכרו לצים לתקופות של 5-6 שנים.

בתקופת הדוח פרצה שביתה בנמלי ישראל. השביתה השפיעה על פעילותה התפעולית והמסחרית של צים. נגרמו שיבושים בלוח ההפלגות של האניות שבתפעול צים, ונוצר מחסור במכולות באזורים השונים. כתוצאה מכך נפגעו השירותים הסדיר ללקוחות בעולם. חלק קטן מההוצאות הנוספות שנגרמו, עקב השביתה, נגבו מלקוחות צים. בנוסף, עקב השביתה, לא יכלה צים להוביל מטענים בשל אי זמינות אניות וציוד אשר גרם לאובדן הכנסה.

בדבר תכנית הצטיידות ב-12 אוניות, ראה פרק אירועים שונים בתקופת הדוח ולאחריו.

טאואר סמיקונדקטור בע"מ

בתקופת הדוח הסתכמו המכירות של טאואר בסכום של כ- 96.0 מליון דולר לעומת סכום של כ- 41.6 מליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

עלות המכירות הסתכמה בתקופת הדוח בסכום של כ- 162.2 מליון דולר לעומת סך של כ- 75.8 מליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בעלות המכירות נובע בעיקר בשל זקיפת הוצאות פחת והפחתות של FAB2. טאואר החלה בהפעלת FAB2 ברבעון השלישי של שנת 2003 ומתאריך זה החלה זקיפת הוצאות הפחת.

טאואר סיימה את תקופת הדוח בהפסד של כ- 114.4 מליון דולר, לעומת הפסד של כ- 68.3 מליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות המימון הסתכמו בתקופת הדוח בסכום של כ- 20.9 מליון דולר לעומת סכום של 4.3 מליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

את הרבעון השלישי של תקופת הדוח סיימה טאואר בהפסד של כ- 39.4 מליון דולר לעומת הפסד של כ- 37.1 מליון דולר ברבעון המקביל אשתקד.

המכירות ברבעון השלישי הסתכמו בסכום של כ- 35.1 מליון דולר לעומת סכום של כ- 16.1 מליון דולר ברבעון המקביל אשתקד. עלות המכירות גדלה אף היא וזאת בשל עליה בהוצאות פחת והפחתות של FAB2.

בתקופת הדוח גייסה טאואר סכום של כ- 75.1 מליון דולר נטו, על ידי הנפקת כ- 11.4 מליון מניות, בבורסה בארה"ב.

בשנת 2003 פנתה טאואר למרכז ההשקעות בבקשה לאשר את התוכנית העדכנית להקמת FAB2, לאור העובדה שתקופת ההשקעות של FAB2 תארך מעל ל- 5 שנים ממועד קבלת האישור המקורי ממרכז ההשקעות. הנהלת טאואר מעריכה בהתבסס על דיונים שהיא מקיימת עם מרכז ההשקעות, כי השגת הסדרים משביעי רצון בנושא זה היא סבירה.

בהתאם להסכם האשראי עם הבנקים, מחויבת טאואר לעמוד בתנאים ובאמות מידה פיננסיות מסוימות (להלן - אמות המידה). נכון לתאריך המאזן עומדת טאואר באופן מלא בכל אמות המידה הללו. בעקבות ההאטה לאחרונה בשוקי הסמיקונדקטור, מעריכה הנהלת טאואר כי ייתכן וטאואר לא תעמוד בחלק מאמות המידה.

טאואר נמצאת בתהליך של הכנת תכנית עבודה מעודכנת לשנת 2005 אשר תתבסס על תנאי השוק הצפויים. במידת הצורך בכוונת הנהלת טאואר לבקש מהבנקים להסכים לתיקון אמות המידה על מנת שיתאימו לתכנית העבודה המעודכנת של FAB2 לשנת 2005. הנהלת טאואר מעריכה כי סביר שיושגו הסדרים משביעי רצון עם הבנקים. בהתאם להסכם האשראי עם הבנקים, עמידה באמות המידה הינה תנאי מהותי. השגת הסדרים עם הבנקים הינה מהותית להמשך הצטיידותו, תפעולו והקמתו של FAB2.

בהסכם האשראי עם הבנקים נאמר כי במקרה של הפרה כלשהיא, הבנקים יכולים להאיץ את מחויבויותיה של טאואר וטאואר תיאלץ, בין היתר, לפרוע באופן מיידי את כל ההלוואות שהועמדו לה על ידי הבנקים (נכון ליום המאזן הסתכמו בסך של כ- 497 מליון דולר), והבנקים יהיו רשאים לממש את הסעדים העומדים לרשות הבנקים בהתאם לתנאי הסכם האשראי, לרבות אכיפת השעבודים שנרשמו על כל נכסי טאואר.

לאחר תאריך המאזן דיווחה טאואר כי היא נוקטת בשורה של צעדי התייעלות שמטרתם להתאים את רמת הוצאותיה ההוניות והתפעוליות לתנאי השוק הנוכחיים ואלו הצפויים בטווח הקרוב. טאואר מתכננת צמצום כולל של כ- 12% מכוח האדם שלה. השלמת תוכנית ההתייעלות צפויה להתבצע עד ליום 31 בדצמבר 2004 וצפויה לחסוך לטאואר כ- 20 מליון דולר בשנת 2005, בהשוואה לרמת ההוצאות הנוכחית.

בדבר חלקה של החברה בתוצאות של טאואר, ראה בפרק תוצאות הפעילות.

בתי זקוק לנפט בע"מ

בז"ן סיימה את תקופת הדוח ברווח של כ- 555 מליון ש"ח לעומת רווח של כ- 162 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. מקטע הזקוק סיים את תקופת הדוח ברווח מפעולות בסך של כ- 630 מליון ש"ח לעומת רווח מפעולות של כ- 88 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הצמיחה הכלכלית המואצת בסין ובהודו שהצטרפה לצמיחה בארה"ב, הביאה לגידול בביקוש למוצרי דלק. אירועי הטרור בערב הסעודית והמשך חוסר השליטה האמריקאית בעירק, חוסר היציבות בניגריה וסופות הוריקן במפרץ מכסיקו, תרמו לעליה ניכרת במחירי הנפט. מחירה הממוצע של חבית נפט בתקופת הדוח עלה לכ- 41.6 דולר.

נכון ליום חתימת הדוחות הכספיים, מערכות הפקת הנפט והזיקוק בעולם, פועלות בתפוקה קרובה למירבית.

המרווח מפעולות זיקוק - דולר לטון

	<u>ינואר-מרס</u>	<u>אפריל-יוני</u>	<u>יולי-ספטמבר</u>	<u>ינואר-ספטמבר</u>
2004	25.0	35.7	46.8	35.1
2003	23.0	17.5	16.5	19.0

בכל שנת 2003 הסתכם המרווח בכ- 19.7 דולר לטון בממוצע.

סך המכירות של בז"ן בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ- 13,655 מליון ש"ח לעומת סך של כ- 10,448 מליון ש"ח אשתקד. גידול של כ-31%.

בעלות הייצור, ובהוצאות ההנהלה והכלליות חל גידול לעומת התקופה המקבילה אשתקד וזאת בעיקר בשל דמי ההרשאה שלא נכללו בתקופה המקבילה אשתקד וכן בשל הפרשה להוצאות שכר עתידיות.

בתקופת הדוח הסתכמו הוצאות המימון בסכום של כ- 158 מליון ש"ח לעומת הכנסות מימון של כ- 66 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. התנועות הגבוהה בהוצאות המימון בין התקופות המדווחות, נובעת בעיקר מהשפעת פיחות/תיסוף של השקל ביחס לדולר. בתקופת הדוח חל פיחות של השקל בשיעור של כ- 2.4% ביחס לדולר לעומת תיסוף ריאלי של כ- 4.8% בתקופה המקבילה אשתקד.

את הרבעון השלישי של תקופת הדוח סיימה בז"ן ברווח של כ- 219 מליון ש"ח לעומת הפסד של כ- 48 מליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הגולמי ברבעון השלישי הסתכם בכ- 417 מליון ש"ח לעומת רווח גולמי של כ- 96 מליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הוצאות המימון ברבעון השלישי הסתכמו בסכום של כ- 25 מליון ש"ח לעומת הוצאות של כ- 107 מליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הקטנת שיעורי מס החברות גרם לבז"ן הקטנה של כ- 134 מליון ש"ח בהוצאות המיסים ברבעון השני של תקופת הדוח.

בתקופת הדוח גייסה בז"ן, באמצעות הנפקה פרטית של אגרות חוב לזמן ארוך, ברובן בהצמדה למדד, סך של כ- 648 מליון ש"ח.

בדבר חלקה של החברה בתוצאות בז"ן, ראה בפרק תוצאות הפעילות.

חשיפה לסיכוני שוק ודרך ניהולם

בתקופת הדוח לא חל שינוי מהותי מאוד ביחס לחשיפה לסיכוני שוק ולדרכי ניהולם כפי שדווח בדוח הדירקטוריון ליום 31 בדצמבר 2003.

השפעת גורמים חיצוניים ואחרים

א. זכיון בז"ן

בז"ן פעלה בהתאם לזכיון שקיבלה לבנות, להפעיל ולתחזק מתקנים ומפעלי עזר למטרת זקוק שמנים מינרליים. הזכיון קיבל תוקף של חוק על-פי פקודת אמנות השמן האנגלו-אירניות משנת 1938. תקופת הזכיון המקורית תמה באוקטובר 2003.

ביום 2.12.02 נחתם הסדר בין בז"ן, הממשלה והחברה לישראל בכל הנוגע לתקופה שלאחר תום הזכיון. על פי ההסדר, בתום תקופת הזכיון (18.10.03), יסתיימו כל זכויות בז"ן הנובעות מכוח הזכיון, ייכנס לתוקפו הסדר לפיו בכפוף לתנאי ההסדר, שעיקריהם מפורטים להלן, תהא בז"ן רשאית להמשיך ולהחזיק בנכסים שהחזיקה ערב תום הזכיון (להלן - הנכסים). ההסדר נערך ל-25 שנים החל מיום 18.10.03 (להלן - התקופה הראשונה). לבז"ן או אם תפוצל לשני בתי זקוק נפרדים - לכל אחד מבתי הזקוק הנפרדים, הוקנתה אופציה להאריך את התקופה הנ"ל ב-25 שנים נוספות, ובלבד שתודיע על כך לממשלה לא יאוחר משנתיים לפני סיום התקופה הראשונה.

בהסדר נקבע כי כל צד שומר לעצמו את הזכות לפנות לבית משפט לבירור המחלוקת בשאלה האם כל נכסי בז"ן חוזרים, מכוח הזכיון ההיסטורי, לבעלות המדינה חנם אם לאו, אך בכל מקרה, תיושם כל הכרעה שתתקבל בעניין זה רק בתום תקופת ההסדר (25 שנים או 50 שנים, לפי העניין). אם יינתן פסק דין חלוט, יהא כל צד רשאי ליישם את הוראותיו לעניין רישום הזכויות בנכסים ובלבד שעצם הרישום לא יהיה בו כדי לפגוע בתוקפן של יתר הוראות ההסדר ובזכותה של בז"ן לשעבד את הנכסים במהלך העסקים הרגיל שלה, בכפוף להוראות ההסדר. ההסדר הקנה למדינה זכות לרשום הערת אזהרה על תוכנו של ההסדר, על כל נכסי המקרקעין ולמחוק הערת אזהרה כאמור בכל עת. בכפוף להוראות אלה, לא יבוצע שינוי כלשהו ברישום הנכסים. בתקופת ההסדר רשאית בז"ן לבצע פעולות בנכסים במהלך העסקים הרגיל וההכרעה במחלוקת לגבי הנכסים תחול גם על התמורות מפעולות כאמור וכן על נכסים שתרכוש בז"ן בעתיד. עסקה בנכסים, למעט שעבוד במהלך העסקים הרגיל, שאינו עולה על תקופת ההסדר, טעונה אישור החשב הכללי, אשר יפעל בעניין זה בהתאם להחלטת ממשלה מס' 2796 מיום 25.11.02. המדינה ובז"ן רשמו הערות אזהרה על המקרקעין נשוא ההסדר.

במהלך תקופת ההסדר תשלם בז"ן לממשלה דמי הרשאה שנתיים בסכום קבוע של שלושה מליון דולר וסכומים שנתיים נוספים, התלויים ברווח השנתי של בז"ן, כדלקמן: 8% מהרווח השנתי לפני מס ודמי הרשאה בתחום 0-40 מליון דולר; ובנוסף, 10% מהרווח השנתי לפני מס ודמי הרשאה בתחום 40-70 מליון דולר; ובנוסף, 12% מהרווח השנתי לפני מס ודמי הרשאה בתחום 70-90 מליון דולר. בכל מקרה לא יעלו הסכומים המשולמים למדינה כדמי הרשאה על סכום (כולל התשלום הקבוע) של 11.6 מליון דולר. כל הסכומים יתורגמו לשי"ח בהתאם לשער של 4.80 ש"ח לדולר וצמודים למדד המחירים לצרכן (מדד בסיס מאי 2002). הרווח השנתי לפני מס יוגדר וימדד על פי דוחות כספיים שנתיים מאוחדים ומבוקרים, יכלול את חלקה של בז"ן ברווח או בהפסד של חברות בנות ומוחזקות בעלות פעילות נפרדת וכן רווחי והפסדי הון, למעט רווחים או הפסדים מפעילות באמצעות חברות הפועלות בחו"ל או מימוש החזקות של חברות הפועלות בחו"ל.

עם תום תקופת הזכיון המקורית ובהתאם להסדר, החלה בז"ן לשלם דמי הרשאה על פי ההסדר. בז"ן הפרישה בדוחותיה הכספיים בתקופת הדוח סך של כ-42 מליון ש"ח בגין תשעת החודשים הראשונים של השנה. החשב הכללי באוצר הודיע לבז"ן כי הסכומים ששולמו על ידי הופקדו בחשבון נפרד, כל עוד לא מתקיימים כל התנאים המתלים הקבועים, לדעתו, בהסדר. בז"ן השיבה לחשב הכללי כי ההסכם נחתם בשם המדינה לאחר שנתקבלו כל האישורים הנדרשים על ידי הגורמים המוסמכים מטעם המדינה לחתום עליו, וכי לאחר חתימתו התקבלו גם אישורי הדירקטוריונים של בז"ן ושל החברה לישראל, ועם קבלתם נכנס ההסכם לתוקפו. אשר על כן, הסכום ששולם למדינה ע"י בז"ן שולם כדין על פי הסכם תקף.

בהסדר, התחייבה המדינה כי ככל ואם הדבר ניתן, היא תסייע לבז"ן למעבר נטול הפרעות מתקופת הזכיון לתקופת ההסדר (הכרה בבניה קיימת, הליכי רישוי ובניה מוסדרים, הקמת מועצה תעשייתית).

בהתאם להסדר, עם סיום כל זכויות בז"ן על פי הזכיון, תהיה בז"ן כפופה, החל ממועד תחילת ההסדר (18.10.03) ואילך, לדיני התכנון והבניה ודינים מקומיים נוספים, בכל הנוגע לבית זקוק חיפה. במהלך שנת 2002 מינה מנכ"ל משרד הפנים ועדת חקירה לגבולות העיריות חיפה, נשר וקרית אתא, זבולון ושטח בתי הזקוק. בשנת 2003 פרסמה הוועדה את המלצותיה על פיהן, יסופח השטח האמור לעיריית חיפה; המתחם ינוהל באמצעות מינהלת משותפת לארבע הרשויות המקומיות הגובלות באזור, נציגי המפעלים הפועלים בו, נציגי ציבור ונציגי משרדי הממשלה. עוד ממליצה הוועדה כי המינהלת תטפל במכלול הנושאים הכרוכים בניהול האזור כאזור תעשייה, בדומה להגדרות של מועצה מקומית תעשייתית בפקודת המועצות המקומיות. הוועדה גם המליצה כי קביעת הארנונה הראשונית תהיה באישור שר הפנים, והיא תוטל בהדרגה (תינתן הנחה בשיעור שיפחת משנה לשנה, בתוך 3-5 שנים). בז"ן, אשר הפתרון הנכון, לדעתה, הוא הקמת מועצה מקומית תעשייתית למתחם, פנתה לשר הפנים ובקשה להשמיע לו את עמדתה וטיעוניה. שר הפנים לא קיבל את בקשת בז"ן לשימוע וטרם קיבל החלטה בעניין השייך המוניציפאלי. עם הכללת קרקעות בז"ן בתחומה של רשות מקומית כלשהי, צפויה בז"ן לשאת בתשלומי ארנונה גם בגין בית זקוק חיפה. בתקופת הדוח קיבלה בז"ן חיוב בארנונה עבור חלק משנת 2004. על פי חוות דעת משפטית שבידי בז"ן, נכון ליום החתימה על הדוחות הכספיים, לא חלה על בז"ן חובה לשלם ארנונה מכוח הודעת החיוב שנתקבלה. בשנת 2003 הכינה בז"ן והגישה תכנית מתאר למתחם בית הזקוק חיפה.

השפעת גורמים חיצוניים ואחרים (המשך)

א. זכיון בז"ן (המשך)

בז"ן הצהירה בהסדר כי ידוע לה שבכוונת הממשלה ליזום חקיקה להסדרת משק הדלק, לרבות רגולציה, אשר יכול ותשפיע על ההסדר, אם כי אין כוונה שתשפיע על היבטי ההסדר הנוגעים לנכסים ולדמי ההרשאה.

כמו כן הצהירה בז"ן כי ידוע לה שהממשלה והחברה לישראל מסכימות לפעול לעניין פיצול בז"ן כמפורט בנספח להסכם, אשר נכרת ביניהן ואשר היווה חלק בלתי נפרד מן ההסדר בין הממשלה לבין החברה לישראל.

ביום 4.6.2003 הגישה התנועה למען איכות השלטון בישראל (להלן - העותרת), עתירה לבית הדין הגבוה לצדק למתן צווים על תנאי וצווי ביניים, אשר יורו לראש הממשלה, שר האוצר, שר התשתיות הלאומיות, מנהל רשות החברות הממשלתיות, בז"ן, החברה לישראל ואחרים, לנמק מדוע לא יימנעו מלפעול על פי ההסדר ו/או מדוע לא יפעלו לביטולו של ההסדר. נימוקי העותרת העיקריים הינם כי ההסדר פוגע בעקרון השוויון, בצדק החלוקתי ועוקף את דיני המכרזים, בהעניקו לגורמים פרטיים הרשאה לשימוש בנכסי המדינה בהליך שנפלו בו - לטענת העותרת - פגמים שונים. בית המשפט סירב לבקשת העותרת לקבל צווי ביניים, אשר ימנעו את מימוש ההסדר עד להחלטתו בעתירה.

החברה לישראל הגישה את תגובתה לעתירה שבמסגרתה היא הביעה את עמדתה כי אין יסוד לעתירה. בז"ן בתגובתה התנגדה לעתירה ולנימוקיה ותמכה ביישומו של ההסדר.

העותרת שבה והגישה בקשה לצווי ביניים אשר ימנעו מן הממשלה: לנקוט בצעדים לקבלת פטור ממכרז להסדר, לרכוש או למכור זכויות ו/או מניות של החברה לישראל בבז"ן ולערך הסכם חדש או תיקונים בהסדר.

ביום 19.1.2004 קיבל בית המשפט העליון, בהזמנת כל הצדדים להליך, לרבות החברה, החלטה על פיה, בין היתר, "המשיבים רשאים להמשיך במשא ומתן ביניהם לשינוי תנאי ההסכם הנתקף בעתירה ואף לחתום על הסכם חדש, ובלבד שעד אשר יעלה העניין בשנית לפני בית המשפט לא ייעשו מעשים בלתי הפיכים ויימשך המצב הקיים".

בימים 28.3.2004; 5.5.2004; 12.7.2004 ביקשה המדינה וקיבלה ארכות נוספות מבית המשפט למסירת עמדתה בעניין העתירה.

ביום 9.8.2004 הגישה המדינה הודעה לבית המשפט, אשר בה נאמר, בין היתר, כי ביום 29.7.2004 קיבלה ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה (קבינט חברתי כלכלי) החלטה אשר קובעת את האופן בו יבוצעו פיצול בז"ן והפרטתה ואשר מטילה על החשב הכללי לתקן עד ליום 15.10.2004 את "נספח ג' של ההסכם", וזאת בהתאם לעקרונות המפורטים בהחלטה (יוער למען הסדר כי "ההסכם" הינו ההסדר שנכרת ביום 2.12.2002 בין החברה לישראל לבין בז"ן ולבין הממשלה, כפי שפורט בעניינו ברישת הביאור, ואילו "נספח ג' של ההסכם" נכרת בין החברה לישראל ובין הממשלה בהתייחס למישור יחסי בעלי המניות בבז"ן, כפי שיפורט בעניינו בהמשך הביאור). עוד נקבע בהודעת המדינה כי אם החברה לישראל לא תסכים לתיקון "נספח ג' של ההסכם" בהתאם לעקרונות ההחלטה, יבוטל "ההסכם" וינקטו מהלכים חד צדדים על ידי הממשלה (פירוט תוכנה של החלטת ועדת השרים מיום 29.7.2004 ראה בהמשך ביאור זה). בסיום הודעתה, הוסיפה המדינה בזו הלשון:

8. על כן, המשיבים מבקשים כי החלטת בית המשפט הנכבד מיום 19.1.2004 תיושם כך שהעותרת תגיש עתירה מתוקנת או התייחסות להחלטה תוך 20 יום, על פי המועד שנקבע בהחלטה. התיק יקבע לדיון, בהתאם להחלטה, וכי המשיבים יוכלו להגיש תגובתם לעתירה המתוקנת עובר למועד הדיון.

9. המשיבים אף אינם מתנגדים לקביעת דיון דחוף בעתירה. אולם לדעת המשיבים יש לקבוע את מועד הדיון לסוף החודש אוקטובר, שאז ניתן יהיה להציג בפני בית המשפט הנכבד נספח חתום, או שניתן יהיה להודיע על ביטול ההסכם.

ביום 11.8.2004 החליט בית המשפט כי: "בשים לב להחלטת הממשלה מיום 29.7.2004 מתבקשת העותרת להגיב על הודעת המשיבים מיום 9.8.2004 ובעיקר על האמור בסעיף 8 לאותה הודעה. בכל מקרה דומה, לכאורה, כי יש מקום לתיקון העתירה כנגזר מההחלטה הנ"ל של הממשלה".

בתגובה מקדמית מיום 11.8.2004 הודיעה החברה לישראל לבית המשפט כי היא דוגלת בעמדה שיש לכבד את הוראות "ההסכם", שהינו הסכם מחייב אשר נכרת כדין, לרבות את הוראות "נספח ג' של ההסכם", וזאת מן הטעמים המפורטים היטב בתגובת החברה לעתירה. בתגובה זו, החברה שבה והבהירה את עמדתה, כי אין ולא היתה עילה משפטית כלשהיא אשר יכולה להוות יסוד (ולו ראשוני) לביטולו של "ההסכם", כולו או חלקו, כמו גם של מי מנספחיו - על כל הנובע ומשתמע מכך. יחד עם זאת הודיעה החברה לישראל כי היתה והינה נכונה לנהל משא ומתן עם הממשלה בכל הקשור ל"נספח ג' של ההסכם" והיא תשקול את עמדתה בנושא זה, בשים לב, בין היתר, לתוכנה של החלטת ועדת השרים מיום 29.7.2004.

ביום 26.8.2004 קיבלה העותרת רשות מבית המשפט להגיש עתירה מתוקנת. עד ליום החתימה על הדוחות הכספיים טרם נמסר לחברה לישראל על הגשת עתירה מתוקנת עלי ידי העותרת.

השפעת גורמים חיצוניים ואחרים (המשך)

ב. פיצול מתקני בז"ן לבעלויות נפרדות

בחודש אוגוסט 1999 החליטה הממשלה לאמץ מדיניות לענין מבנה משק הדלק הכוללת, בין היתר יצירת תחרות בין בית הזקוק חיפה לבית הזקוק אשדוד, תוך הפרדת הבעלות עליהם. עוד מתייחסת ההחלטה לנושאי פעילות בית הזקוק במקטע השיווק והפטרוכימיה ולפיקוח על מחירי מוצרי דלק.

בחודש נובמבר 1999 נתבקש דירקטוריון בז"ן ע"י רשות החברות הממשלתיות להתייחס להצעת החלטה לועדת שרים לענייני הפרטה בנושא פיצול בתי הזקוק והעברת בית זקוק אשדוד לחברה לישראל. דירקטוריון בז"ן ביקש הבהרות בשורת נושאים על מנת שיוכל לגבש עמדתו (ראה גם ביאור 4 לדוחות הכספיים).

ועדה שמינו שר האוצר ושר התשתיות הלאומיות, בחנה מחדש במהלך השנים 2000-2001 את שאלת פיצול בז"ן ובשנת 2001 הגישה את מסקנותיה. הועדה המליצה שלא להמתין לתום הזכיון ולהסדיר לאלתר את הסוגיות הקשורות לתום הזכיון. בכל הנוגע למבנה משק הדלק ולפיצול בז"ן, סבורה הועדה כי אין מקום לשנות את מדיניות הממשלה ביחס למבנה משק הדלק העתידי, כפי שבאה לידי ביטוי בהחלטת הממשלה מיום 22.8.99. יחד עם זאת במידת הצורך תתקן החלטת הממשלה באופן שיאפשר, לדעת הממשלה, לבז"ן כניסה לתחומי פעילות במקטע השיווק והפטרוכימיה והסרה של הפיקוח על המחירים. הועדה המליצה לבוא בדברים עם בז"ן ועם החברה לישראל על מנת להסדיר את מערכות היחסים עימן באופן שיקל על יישום החלטת הממשלה בדבר פיצול בז"ן, תוך הסדרה, בין היתר, של סוגיית תום הזכיון ומציאת הסדר לנושא הטיפול בנכסים עם תום הזכיון.

בנספח ג' להסדר מיום 2.12.2002 בנושא זכיון בז"ן, נספח שנחתם ע"י הממשלה והחברה לישראל, התחייבה החברה לישראל לשתף פעולה ככל שידרש על ידי הממשלה, לשם פיצול בז"ן לשני בתי זקוק נפרדים (חיפה ואשדוד). עוד נקבע מנגנון לביצוע הערכות שווי ומנגנון לעניין מכירת מניות החברה לישראל בבז"ן או - במקרה של פיצול בז"ן - רכישה אופציונלית ע"י החברה לישראל של אחד משני בתי הזיקוק המפוצלים. במקרה זה, החברה לישראל תשלם למדינה או תקבל ממנה את סכום ההפרש שבין שווי חלקה היחסי של החברה לישראל בבז"ן (26%) לבין שווי בית הזיקוק המפוצל שבו תבחר, על פי הערכות השווי שהתבצעו על פי ההסדר.

בהסדר נקבע כי במקרה של פיצול בז"ן לשני בתי זקוק נפרדים, ישלם כל אחד מבתי הזקוק המפוצלים לממשלה דמי הרשאה לפי החלוקה הפנימית והמדרגות, בהתאם לקביעה שתעשה במסגרת הסדרי הפיצול, ובלבד ששך דמי ההרשאה שתקבל הממשלה משני בתי הזקוק לא יעלה ולא יפחת מן הסכום שהיתה מקבלת המדינה מבז"ן אלמלא הפיצול.

בחודש יוני 2003 הוגשו 2 הערכות השווי הכוללות. האחת של מעריך שווי מטעם החברה לישראל על פיה שוויה הכולל של בז"ן הינו 2,234 מליון ש"ח והאחרת של מעריך שווי מטעם המדינה על פיה שוויה הכולל של בז"ן הינו 2,143 מליון ש"ח.

ביום 4.8.2003 הודיעה החברה לישראל לממשלה כי נוכח העובדה שהמשא ומתן עם הממשלה לענין השתתפות החברה לישראל בפיצול לא מוצה, ונוכח המועדים שנקבעו בנספח להסדר, היא החליטה שלא לממש את האופציה שהוקנתה לה בנספח ג' להסדר, להשתתף בפיצול בז"ן לשני בתי זקוק נפרדים ולפיכך תחולנה בענין זה הוראות סעיף 4 לאותו נספח, לפיהן החברה לישראל תמכור לממשלה או למי שהממשלה תורה, את כל מניות בז"ן שבבעלות החברה לישראל, בתוך 30 יום, במחיר המהווה ממוצע בין שתי הערכות השווי הכוללות של בז"ן וזאת בכפוף להתאמות כספיות מסוימות.

יחד עם זאת החברה לישראל תהא נכונה להמשיך את המשא ומתן עם הממשלה לענין השתתפות החברה לישראל בפיצול.

הממשלה רשאית להורות על דחיית מועד ביצוע עסקת המכר לתקופה נוספת שלא תעלה על שנתיים מיום 6.6.2003. החברה לישראל הבהירה במסגרת דיווח מיידי כי בשלב זה אין לדעת אם העסקה תצא לפועל, בשים לב, בין היתר, לנושאים הבאים:

1. תוצאות ההכרעה המשפטית בעתירה שהוגשה על ידי התנועה למען איכות השלטון בישראל (כמוסבר לעיל בסעיף זכיון בז"ן).
2. הצורך באישורים שלפי עמדת הממשלה (עליה חולקת החברה לישראל) נדרשים לפי דין, לרבות פטור ממכרז.
3. תוצאות המשא ומתן (אם וככל שיערך) עם הממשלה בכל הנוגע לדבר השתתפותה של החברה לישראל בפיצול בז"ן לשני בתי זקוק נפרדים, האחד במפרץ חיפה והאחר באשדוד.

השפעת גורמים חיצוניים ואחרים (המשך)

ב. פיצול מתקני בז"ן לבעלויות נפרדות (המשך)

ביום 15.9.2003 קיבלה הממשלה את ההחלטה הבאה: "בהמשך להחלטות הממשלה מס' 126 מיום 22.8.1999 ומס' 2796 מיום 25.11.2002, להחלטות ועדת שרים לענייני הפרטה מח/2 מיום 20.10.2001, ולהסכם שנחתם בין המדינה לבין החברה לישראל מיום 2.12.2002, אשר טרם קיבל את כל האישורים הנדרשים (להלן - ההסכם), לקדם את פיצול בתי הזיקוק ואת הפרטתם באופן הבא:

1. להקים צוות בינמשרדי שיכלול נציגים ממשרד האוצר, משרד התשתיות הלאומיות, משרד המשפטים והממונה על הגבלים עסקיים. עבודת הצוות תרוכז על ידי משרד האוצר.

2. הצוות יבחן את מכלול הסוגיות הנוגעות לבתי הזיקוק בעת הזו, בשים לב למכתביו של היועץ המשפטי לממשלה בענין זה מיום 30.7.2003 ומיום 13.8.2003. תחילה יבחן הצוות את ההסכם ואת החלופות לו, ובכלל זה, את דחיית מועד האופציה של החברה לישראל, את תנאי ההסכם, לרבות דמי ההרשאה שנקבעו בו, ואת הערכות השווי שנערכו על ידי המדינה והחברה לישראל בעקבות ההסכם, ויקבע את עמדותיו. לאחר מכן, ובהתאם לעמדותיו כאמור, יבחן בין היתר את הדרך המתאימה והיעילה לביצוע פיצול בתי הזיקוק והפרטתם ואת הסדרת ההחזקות של כל אחד מבתי הזיקוק המפוצלים בחברות מוחזקות במישרין ובעקיפין על ידי חברת בז"ן. הצוות מוסמך להחליט לעניין דחיית מועד האופציה כאמור, ואין צורך לכלול נושא זה במסגרת המלצות הצוות כאמור בסעיף 5.

3. בשים לב למסקנותיו בסעיף 2, רשאי הצוות לנהל משא ומתן למול החברה לישראל, בין היתר, בכל הנוגע לפיצול בתי הזיקוק ומבנה הבעלות בבתי הזיקוק ובחברות המוחזקות על ידם, במישרין או בעקיפין, לאחר הפיצול.

4. כמו כן ימליץ הצוות לגבי מבנה היעד, ובכלל זה הפיקוח על המחירים, יחסי הגומלין שישוררו בין שני בתי הזיקוק, לרבות עקרונות בנוגע להעברת חומרי הזינה ביניהם וביניהם לבין התעשיות הפטרוכימיות ותחומי פעילות נוספים לבתי זקוק נפרדים או לשולטים בהם, לרבות המועדים לתחילת פעילות כאמור.

5. הצוות יגיש את המלצותיו בתוך 30 יום לאישור ועדת שרים לענייני הפרטה או לאישור ועדת שרים לענייני חברה וכלכלה, כפי שיקבע שר האוצר, ורשאי הוא להגיש המלצות חלקיות בנושאים הדחופים תוך 20 יום. המלצות הצוות לעניין סעיף 4, יכול שיוגשו בתוך 60 יום.

6. עד 30 יום לאחר הגשת מסקנות הצוות, ובשים לב למסקנותיו, יגיש מנהל רשות החברות, בתאום עם הממונה על התקציבים, החשב הכללי, משרד התשתיות הלאומיות, משרד המשפטים והרשות להגבלים עסקיים, הצעת החלטה לוועדת השרים לענייני הפרטה בדבר הפרטת חברת בתי הזיקוק לנפט בע"מ, בדרך של פיצולה ומכירת אחזקות המדינה לאחר הפיצול, הצעת ההחלטה תתייחס בין היתר, ככל שיידרש, לנושאים הבאים:

א. פיצול בז"ן לשתי חברות אחיות: "חברת בתי זקוק לנפט - חיפה בע"מ" ("בז"ח") ו-"חברת בתי זקוק לנפט-אשדוד בע"מ" ("בז"א"), כך שבבז"ח יוותרו כל הנכסים, הזכויות, ההתחייבויות והעובדים הכרוכים בפעילות בית הזיקוק בחיפה וכל הנכסים, הזכויות, ההתחייבויות והעובדים הכרוכים בפעילות בתי הזקוק באשדוד יועברו לבז"א.

ב. קביעת דרכי ההפרטה והמתווה למכירת אחזקות המדינה בבז"ח ובבז"א לאחר ביצוע הפיצול."

בעקבות המלצות הצוות הבינמשרדי שמונה על ידי הממשלה, קיבלה ועדת שרים לענייני חברה וכלכלה ביום 29.7.2004 את ההחלטה הבאה: "בהמשך להחלטות הממשלה מס' 126 מיום 22.8.1999, מס' 2796 מיום 25.11.2002 ומס' 787 מיום 15.9.2003, להחלטות ועדת שרים לענייני הפרטה מח/2 מיום 20.10.1999, להסכם שנחתם בין המדינה לבין החברה לישראל בע"מ (להלן - החברה לישראל) ובתי הזיקוק לנפט בע"מ (להלן - בז"ן) מיום 2.12.2002, אשר טרם קיבל את כל האישורים הנדרשים (להלן - ההסכם) כדלקמן:

1. לבצע את הפיצול וההפרטה של בתי הזיקוק במהלך השנים 2004-2005 בהתאם למתווה המפורט להלן:

1.1 בשלב הראשון יימכר בית הזיקוק באשדוד כפעילות, או במכירה פרטית כחברה בת או כחברה נפרדת עם מבנה בעלות זהה לבעלות על בז"ן, ומיד לאחר מכן תבוצע הנפקה לציבור של בז"ן.

1.2 בית הזיקוק באשדוד ימכר כ"עסק חי". במסגרת הליך המכירה של בית הזקוק באשדוד יתחייב הרוכש להפעיל את בית הזקוק במשך תקופה שלא תפחת מ-10 שנים ממועד הרכישה.

1.3 במידת הנדרש, ייקבעו במהלך הפיצול עקרונות ליחסי הגומלין שישוררו בין בתי הזקוק, לרבות בנוגע למכירת מוצרי ביניים וחומרי זינה ביניהם, וביניהם לבין התעשיות הפטרוכימיות.

השפעת גורמים חיצוניים ואחרים (המשך)

ב. פיצול מתקני בז"ן לבעלויות נפרדות (המשך)

2. להטיל על החשב הכללי במשרד האוצר לתקן את נספח ג' להסכם במסגרת הסכם חדש עם החברה לישראל, שיאושר בהתאם לסעיף 16 להסכם, כך שסעיפים 3,4,5 בנספח ג' להסכם יתוקנו ויוחלפו בהתאם לעקרונות המצורפים כנספח א' להחלטת הממשלה, ושאר הסעיפים ישארו ללא שינוי, והכל עד לתאריך 15.10.2004. במסגרת תיקון נספח ג' יבואו לידי ביטוי בין היתר, העקרונות הבאים:

- 2.1 החברה לישראל תמכור ביחד עם הממשלה את כל אחזקותיה בבתי הזקוק.
- 2.2 ההתחשבות עם החברה לישראל תבוצע לאחר השלמת הפרטת בז"ן, כפי שיפורט במסגרת ההסכם החדש המתקן את נספח ג' להסכם.
3. להטיל על מנהל רשות החברות הממשלתיות להגיש לועדת השרים לענייני הפרטה עד לתאריך 15.10.2004 הצעה לפיצול והפרטת בתי הזקוק על בסיס המתווה האמור בסעיף 1 לעיל. הליכי הפיצול והמכירה של בתי הזקוק ינוהלו ויבוצעו על ידי רשות החברות הממשלתיות כמקובל, לרבות באמצעות מנגנונים שיקבעו על ידה לצורך ביצוע הפיצול וקידום הליכי ההפרטה. כמו כן, יקבעו בהחלטת ההפרטה הוראות ומגבלות לעניין הבעלויות בבתי הזקוק המפוצלים, בין היתר כמפורט בהודעת הממונה על ההגבלים העסקיים כאמור בסעיף 5 להלן. החל ממועד שיקבע בהחלטת ההפרטה תעבור בז"ן לפעילות על פי מודל אופטימיזציה נפרד לשני בתי הזקוק כפי שיפורט בה.
4. במסגרת הליך הפיצול וההפרטה יטופלו סוגיות הנוגעות לעובדי בז"ן וככל שהדבר נדרש ינתן לכך ביטוי בהחלטת ההפרטה.
5. לרשום את הודעת הממונה על ההגבלים העסקיים בעניין עמדתו בנושאים שבסמכותו בתחום הרגולציה במשק הדלק, המצורפת כנספח ב' להחלטת הממשלה. כמו כן, לרשום את הודעת שר התשתיות הלאומיות בדבר כוונתו להביא לחקיקת חוק משק הדלק, אשר יעסוק, בין השאר, בהסדרת הרגולציה במקטעים השונים במשק הדלק.
6. להטיל על שר האוצר ושר התשתיות הלאומיות לתקן את צו הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ג - 1992 עד לתאריך 15.10.2004, באופן שבו לאחר ביצוע פיצול והפרטת בתי הזקוק באשדוד יוסר הפיקוח על מחירי התזקיקים בשער בתי הזקוק, פרט לפיקוח על מחיריהם של תזקיקים שלמעלה מ- 50% מהיקף צריכתם בשוק המקומי נמכרים על ידי אחד מבתי הזקוק ובמקביל פחות מ- 15% מהיקף צריכתם בשוק המקומי נמכרים על ידי בית הזקוק השני. לאחר הסרת הפיקוח כאמור, הטלת פיקוח מחדש על מחירו של תזקיק כלשהו בשער בתי הזקוק תבחן לאור תנאי התחרות שישררו במקטע הזקוק במשק הדלק, ולפי כל דין.
7. לאחר מכירת בית הזקוק באשדוד אין מניעה עקרונית לפעילות של בית זקוק כלשהו בתחומי ייצור החשמל והתפלת המים, בהתאם ובכפוף לכל דין.
8. אם החברה לישראל לא תסכים לעקרונות האמורים בסעיף 2 - לבטל את ההסכם, ולנקוט במהלכים חד צדדיים העומדים לרשות הממשלה בכל הקשור לפיצול ולהפרטה, בין היתר לאור עמדת המדינה בעניין הבעלות על נכסי בז"ן בתום הזיכיון."

לעניין זה ראה לעיל גם הדווח בנושא העתירה שהוגשה נגד ההסכם מיום 2.12.2002.

עד מועד החתימה על הדוחות הכספיים, טרם דווח לחברה לישראל כי הוגשה לועדת השרים לענייני הפרטה הצעה לפיצול והפרטת בתי הזקוק על בסיס המתווה האמור בסעיף 1. להחלטת ועדת השרים לענייני רווחה וכלכלה מיום 29.7.2004.

להערכת בז"ן, לכל האמור בביאור זה לעניין ההסדר, אם יוחלט ליישמו ואכן ייושם, תהיה השפעה מהותית על בז"ן, אך בשלב זה אין באפשרות בז"ן להעריך ולכמת את השפעתו על מצבה הכספי של בז"ן.

הנהלת החברה לישראל מאמצת את הערכות בז"ן, ומחזיקה בדעתה המבוססת על חוות דעת משפטיות לפיה היא רואה את ההסכם מיום 2.12.2002 כהסכם תקף ומחייב שנכרת כדין.

השפעת גורמים חיצוניים ואחרים (המשך)

ג. פרוטוקול מונטריאול

בהתאם לאמנה המכונה "פרוטוקול מונטריאול", שישראל צד לה (ואשר אומצה בתקופת הדוח גם בתקנות בדין הישראלי הפנימי), אמורים היו להיות מופחתים הייצור והצריכה של מתיל ברומיד לחיטוי קרקע בארצות מפותחות בהדרגה לאפס עד לשנת 2005. לאחרונה מתקיימים דיונים בין המדינות שהן צד לאמנת מונטריאול בדבר האפשרות לשינויים אפשריים בקצב ובעיתוי הפחתת הייצור והצריכה של המתיל ברומיד. בסוף חודש מרס 2004, התקיים דיון בין הצדדים לאמנה, בו התקבלו החלטות בדבר אישור של כמויות לייצור ולצריכה של מתיל ברומיד לחיטוי קרקע במדינות מפותחות, לשימושים שהוגדרו "כשימושים קריטיים", לשנת 2005. הכמויות שאושרו לייצור ולמכירה בשנת 2005 דומות לכמויות שאושרו לשימוש בשנים 2003 ו-2004. במהלך שנת 2004 יתקיימו דיונים לגבי "שימושים קריטיים" לשנים 2006 ו-2007. מכירות המתיל ברומיד לחיטוי קרקע לארצות מתפתחות צפויות להימשך עד לשנת 2015, אך יוקטנו ב-20% החל מתחילת שנת 2005. סך המכירות בתקופת הדוח, לגביהן יחול האיסור בשנת 2006, באם לא יחולו שינויים בקצב הפחתת הייצור לשימושים קריטיים בשנים 2006 ו-2007 כאמור לעיל, הינו כ-39 מיליון דולר והרווח התפעולי בגינן הנו כ-13 מיליון דולר.

למתיל ברומיד שימושים נוספים, חוץ מאשר חיטוי קרקע, כגון: טיפול קדם משלוח (Pre shipment treatment) או הסגר (Quarantine), חומר גלם או חומר ביניים לייצור חומר או מוצר אחר (Feedstock), שימוש לצורכי מחזור או שימוש חוזר (Recycle or reuse). שימושים אלו אינם מפקחים על פי "פרוטוקול מונטריאול".

אסטרטגיית כ"ל הנה להישאר בתחום חיטוי הקרקע גם לאחר איסור השימוש במתיל ברומיד ליישום לחיטוי קרקע כאמור. אי לכך, מוקדשים בשנים האחרונות, מאמצים לפיתוח, רישוי ושיווק של יישומים חדשים ותחליפים למתיל ברומיד בשוק חשוב זה. ברבעון השלישי של תקופת הדוח קיבלה כ"ל רישוי בישראל ובארה"ב למוצר ראשון במשפחת מוצרים חדשה בתחום חיטוי הקרקע והיא נערכת להתחלת מכירות המוצר בשנת 2005.

סך המכירות של המוצרים החקלאיים במגזר המוצרים התעשייתיים בתקופת הדוח לשימושים ולקוחות אשר עליהם, לפי הידוע היום, לא יחול איסור ייצור ושיווק כאמור גם בשנת 2006 הינו כ-34 מיליון דולר. הרווח התפעולי בגין מכירות אלו היה כ-11 מיליון דולר.

ד. חברה מאוחדת של כ"ל, דשנים וחמרים כימיים בע"מ (להלן - דח"כ) ממוקמת בקרבת נמל חיפה. משך שנים רבות, מוזרמים שפכים על ידי דח"כ, וכן על ידי רשויות מקומיות ומפעלים אחרים, לנחל הקישון הנמצא ליד חיפה. בשנות ה-80 החלה הפעלתו של מתקן טיהור, המפחית את ריכוזם של מזהמים מסוימים בשפכים המוזרמים על ידי המפעלים האמורים.

בשנת 2001 הוגשה כנגד דח"כ ו-3 נתבעים אחרים תביעה ייצוגית, בה נטען כי הנתבעות מזהמות את נחל הקישון. התובעים מבקשים מבית המשפט להורות על הפסקת הזרמת שפכים לקישון וכן על שיקום הנחל והחזרתו למצב שהיה קודם לתחילת הזרמת השפכים. לתביעה צורפו כצדדים שלישיים מדינת ישראל ועשרות מפעלים ורשויות נוספים.

בשנת 2000, בעקבות דיווחים על כך שחיילי צה"ל אשר התאמנו בנחל הקישון פיתחו סרטן, מינה הרמטכ"ל ועדה שתפקידה לבדוק את קיומם של חומרים מסוכנים באזור נחל הקישון ואם חומרים כאמור עשויים היו לגרום להתפתחות הסרטן אצל חיילים שהתאמנו בנחל. למרות שהועדה קבעה כי ברוב המקרים של החיילים האמורים אין הוכחות מדעיות לקשר נסיבתי בין זיהומם של הנחל והסרטן, דעת מיעוט קבעה את קיומו של קשר נסיבתי כאמור. דוח זה, אשר פורסם בשנת 2003, אינו קביל בבית המשפט בישראל.

תביעות נוספות הוגשו כנגד גורמים שונים, לרבות מדינת ישראל, רשויות מקומיות וגופים ממשלתיים, וכן כנגד דח"כ. התביעות הן בסך כולל של כ-138 מיליון דולר בגין נזקי גוף ורכוש, וכן כוללות נזקים נוספים אשר לא הוערכו בכסף בכתב התביעה, כגון אבדן השתכרות לעתיד והוצאות רפואיות כתוצאה מהזיהום לכאורה של נחל הקישון.

לדעת כ"ל, בשלב זה לא ניתן לכמת את החשיפה הכספית במסגרת הנסיבות המתייחסות לנחל הקישון, כמתואר לעיל, מאחר והתביעות התלויות נמצאות בשלבים מוקדמים ודח"כ עלולה להיות צד לתביעות נוספות. יחד עם זאת, עלותם של שיקום נחל הקישון והתחייבויות בגין נזקי גוף ורכוש עשויה להיות גבוהה ביותר. במידה ודח"כ תידרש להשתתף בשיקום או בעלויות פיצויים כאמור, תוצאות פעילות דח"כ עלולות להיות מושפעות לרעה באופן מהותי.

ה. חברה כלולה, בז"ן, נתבעת בחלק מהתביעות האמורות בסעיף ד. לעיל. ראה ביאור 2.ב.18 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2003.

בתקופת הדוח הגישו 94 תובעים, לוחמים לשעבר בצה"ל, תביעות כנגד בז"ן ושלושה גורמים נוספים, בגין נזקי גוף שנגרמו להם, לטענתם, עקב פעילות במסגרת שירותם הצבאי, בנחל קישון, לאחר שבקשתם להצטרף לתביעת איש חיל הים, לא התקבלה. אחד הנתבעים הגיש הודעת צד ג' כנגד בז"ן ו-2 חברות מאוחדות שלה. בשל השלב המוקדם בו מצוי ההליך, לא ניתן, לדעת בז"ן בהתבסס על יועציה המשפטית, להעריך את סיכויי התביעה.

השפעת גורמים חיצוניים ואחרים (המשך)

- ו. בחודש פברואר 2004 נודע לכי"ל כי תובע בתחום איכות הסביבה בקטלוגיה, ספרד, פתח בהליך פלילי במסגרתו הגיש דין וחשבון לבית משפט של ערכאה ראשונה במסרט, ספרד, נגד מנהלים בעבר ובהווה בחברה ממיגזר כי"ל דשנים המפעילה מכרות בספרד, ובו טענות כי המנהלים עברו על החקיקה המקומית וגרמו לזיהום מי תהום עקב חלחול תמלחות שנשפכו מאתרי הכריה משך שנים רבות, בחלקן עוד לפני רכישת החברה על ידי כי"ל דשנים. כן התבקש בית המשפט להוציא צו אשר יאסור על המשך שפיכת תמלחות. למועד הדוח לא ניתן צו כאמור. כי"ל דשנים מעריכה, על סמך חוות דעת יועציה המשפטיים, כי הסבירות להוצאת צו כאמור, בשלב זה, נמוכה. אם יינתן צו כאמור וצו זה לא ישונה בהליך המשפטי - תהיה לדבר השפעה מהותית על פעילות הכרייה באתר.
- ז. בחודש יולי 2003, הגישו בעלי מניות מסוימים בטאואר תביעה לבית משפט בארצות הברית כנגד טאואר, דירקטורים מסוימים שלה, שותפים אסטרטגיים ומשקיעים עיקריים מסוימים, ביניהם החברה לישראל ואייסיטק. התובעים - שביקשו בין היתר להכיר בתביעה כתביעה ייצוגית - העלו טיעונים מכוח החוק למסחר בניירות ערך האמריקאי משנת 1934, בנוגע לדיווחים לא מדויקים והשמטת מידע שנעשה על ידי הנתבעים בחומר שנשלח לבעלי המניות של טאואר בחודש אפריל 2002 בנוגע לאישור תיקון הסכמי ההשקעה של טאואר עם השותפים האסטרטגיים שלה והמשקיעים העיקריים בהון. בחודש אוגוסט 2004, נדחתה התביעה על הסף במלואה על ידי בית המשפט בניו יורק. בחודש ספטמבר 2004, הודיע אחד התובעים המובילים על כוונתו להגיש ערעור כנגד ההחלטה. בית המשפט בארה"ב קבע לוחות זמנים בקשר לערעור.
- טאואר והחברה מתכוונות להתנגד לערעור בתוקף.

אירועים שונים בתקופת הדוח ולאחריו

- א. בחודש ינואר 2004 התמנה פרופ' יצחק בן ישראל כדירקטור בחברה.
- ב. בחודש מרס 2004 החל מר אוהד מראני לכהן כיושב ראש דירקטוריון בז"ן.
- ג. בחודש אפריל 2004 חדלה הגב' ענת קינן לכהן כדירקטור בחברה.
- ד. בחודש אוגוסט 2004 התמנתה הגב' יוכבד דביר כדירקטור חיצוני בחברה.
- ה. בהתאם להסכם קיבוצי שנחתם בשנת 1978 עם עובדי מפעלי ים המלח בע"מ (להלן - מי"ה), עובדי סדום פורשים לפנסיה מוקדמת בהגיעם לגיל 58 ובלבד שעבדו 25 שנה בסדום, או בגיל 60 ובלבד שעבדו 20 שנה בסדום. ביום 16 בספטמבר 2001 ניתן פסק דין של ביה"ד האיזורי לעבודה בבאר-שבע בתביעתו של עובד מי"ה בו נקבע כי יש לראות את סעיף הפרישה המוקדמת בהסכם הקיבוצי שבין החברה לבין עובדיה כמקנה לעובדי סדום זכות פרישה ולא כמטיל עליהם חובת פרישה. ביום 18 במרס 2004 קיבל ביה"ד הארצי את ערעור מי"ה בחלקו וביטל את קביעת ביה"ד האיזורי לפיה קיימת לעובדי מי"ה בסדום זכות לפרישה מוקדמת במקום חובת פרישה. פסק הדין הצהיר על בטלות הסדר הפרישה המוקדם הקיים, אולם קבע שהצהרה זו תכנס לתוקפה לאחר 6 חודשים מיום מתן פסק הדין על מנת לאפשר לצדדים לקבוע בתקופה זו הסדר חדש ומפורט לפרישה מוקדמת של עובדי סדום, על בסיס אשר יענה על דרישות החוק והפסיקה. הואיל ותקופת ששת החודשים הסתיימה אך המו"מ טרם הסתיים, הוסכם בין הצדדים כי במשך תקופה נוספת בת 6 חודשים המסתיימת ביום 17.3.05 תאפשר מי"ה לעובדי סדום שיתקיימו לגביהם במהלך התקופה הנוספת האמורה התנאים לפרישה מוקדמת הקבועים בסעיף הפרישה שבוטל, לפרוש בפרישה מוקדמת. הצדדים הסכימו כי ההסכמה האמורה תחדל לחול ולחייב מאליה בתום התקופה הנוספת.
- ו. ברבעון השני של תקופת הדוח, חתמו טאואר וחברת השבבים סיליקוניקס אינקורפורייטד (להלן - סיליקוניקס), חברה בת בבעלות של 80.4% של חברת וישיי אינטרטכנולוגיה, על הסכם לייצור ארוך טווח של מוליכים למחצה. סיליקוניקס תזמין מטאואר שבבים שייצרו במפעל FAB1 של טאואר בהיקף של כ-200 מיליון דולר במשך תקופה של 7 עד 10 שנים. מתוכם תספק טאואר לסיליקוניקס שבבים בשווי 53 מיליון דולר בתוך 3 השנים הראשונות ממועד השלמת ההעברה הטכנולוגית.
- בחודש אוגוסט 2004 העבירה סיליקוניקס לטאואר מקדמה בסך של 20 מיליון דולר בעיקר עבור רכישת הציוד הנדרש לייצור המוצרים, סכום שיקוזז כנגד רכישות עתידיות של מוצרים ע"י סיליקוניקס.

אירועים שונים בתקופת הדוח ולאחריו (המשך)

- ז. ביום 29 ביוני 2004 עבר בכנסת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 140 והוראת השעה), התשס"ד - 2004 (להלן - התיקון).
- התיקון קובע הפחתה הדרגתית של שיעור המס לחברות משיעור של 36% לשיעור של 30% באופן הבא: בשנת המס 2004 יחול שיעור מס של 35%, בשנת 2005 יחול שיעור מס של 34%, בשנת 2006 יחול שיעור מס של 32% ומשנת 2007 ואילך, יחול שיעור מס של 30%.
- המיסים השוטפים ויתרות המיסים הנדחים ליום 30 בספטמבר 2004 מחושבים בהתאם לשיעורי המס החדשים כפי שנקבעו בתיקון. השפעת השינוי על הדוחות המאוחדים בתקופת הדוח הינה קיטון בהוצאות מיסים על ההכנסה בסכום של כ- 161 מליון ש"ח. ההשפעה על הרווח הנקי מסתכמת בסכום של כ- 120 מליון ש"ח.
- ח. ביום 30 באוגוסט 2004 החליטו ועדת הבקורת ודירקטוריון החברה, לאשר עסקה של צים בדבר הצטיידות צים באניות נוספות, עסקה אשר קשורה לבעלי השליטה בחברה.
- נשוא העסקה הינה הצטיידות צים ב- 12 אניות, ביניהן 8 אניות מכולה בעלות תפוסה של 4,250 מכולות כל אחת האמורות להימסר לצים במהלך השנים 2006 ו-2007, ו-4 אניות מכולה בעלות תפוסה של 6,350 מכולות כל אחת האמורות להימסר לצים במהלך השנים 2008 ו-2009. 2 אניות מתוך 8 האניות בנות 4,250 מכולות ירכשו ע"י צים על דרך הסבת זכויותיה לרכישת האניות של חברה זרה הנמצאת בשליטת נאמנות זרה הקשורה למשפחת מר סמי עופר (להלן - זודיאק). 4 אניות מתוך 8 האניות בנות 4,250 מכולות ירכשו על דרך הסבת זכויותיה לרכישת האניות, על ידי 4 חברות זרות משותפות (בחלקים שווים) של צים ועופר ספנות בע"מ (חברה בשליטת בעלי השליטה בחברה) (להלן - העסקה המשותפת) האניות ירכשו במחיר של 54.21 מליון דולר לכל אניה וזאת באותו מחיר ובאותם תנאים (BACK TO BACK) בהם נרכשו האניות. מבין 8 האניות בנות 4,250 מכולות תחכור צים 2 אניות מזודיאק לתקופה של 10 שנים בדמי חכירה של 23,000 דולר ליום לכל אניה. כן תחכור צים את 4 האניות שירכשו על ידי העסקה המשותפת לתקופה של 10 שנים בדמי חכירה של 23,000 דולר ליום לכל אניה. מבין 4 האניות בנות 6,350 מכולות תרכוש צים 2 אניות מחברות בקבוצת זודיאק אחת במחיר של 74.3 מליון דולר והשניה במחיר של 74.1 מליון דולר. מכירת האניות תיעשה באותו מחיר ובאותם תנאים (BACK TO BACK) בהן רכשו החברות מקבוצת זודיאק את האניות האמורות. 2 אניות מתוך 4 האניות בנות 6,350 מכולות יחכרו על ידי צים מחברות בקבוצת זודיאק לתקופה של 10 שנים בדמי חכירה של 31,500 דולר ליום לכל אניה.
- דירקטוריון החברה החליט על זימון אסיפה כללית לאישור העסקה.

מידע נוסף הכלול בדוח סקירת רואי החשבון

להלן ציטוט מתוך מכתב סקירה של רואי החשבון:

"אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 4 לדוחות הכספיים בדבר העתירה שהוגשה לבג"צ בקשר להסדר בין בתי זקוק לנפט בע"מ (להלן - בז"ן) לבין ממשלת ישראל והחברה בכל הנוגע לתקופה שלאחר תום תקופת הזיכיון (18.10.03), בדבר אפשרות הפיצול של מתקני בז"ן בחיפה ובאשדוד לשני מפעלים בבעלויות נפרדות ובדבר הערכותיה של בז"ן לגבי השפעות מהותיות, אשר לא ניתן להעריכן בשלב זה, של הנושאים הנ"ל על מצבה הכספי של בז"ן"

דירקטוריון החברה מביע את הערכתו לציבור העובדים והמנהלים של החברה וחברות הקבוצה, בארץ ובחו"ל, על עבודתם המסורה ותרומתם לקידום עסקיה של הקבוצה.

יוסי רוזן
מנהל כללי

עידן עופר
יו"ר הדירקטוריון

23 בנובמבר 2004

סומך חייקין

טלפון: 03-684 8000
פקס: 03-684 8444

כתובת המשרד
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17
תל אביב 64739

כתובת למשלוח דואר
תא דואר 609
תל-אביב 61006

לכבוד
הדירקטוריון של
החברה לישראל בערבון מוגבל

הנדון: סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים (בלתי מבוקרים) ליום 30 בספטמבר 2004

לבקשתכם, סקרנו את מאזן הביניים המאוחד של החברה לישראל בערבון מוגבל ליום 30 בספטמבר 2004 ואת דוחות הרווח וההפסד המאוחדים, הדוחות על השינויים בהון העצמי והדוחות המאוחדים על תזרימי המזומנים לתקופות של תשעה חודשים ושלושה חודשים שנסתיימו באותו תאריך.

סקירתנו נערכה בהתאם לנהלים שנקבעו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. הנהלים כללו בין השאר, קריאת הדוחות הכספיים הנ"ל, קריאת פרוטוקולים של אסיפות בעלי המניות ושל ישיבות הדירקטוריון וועדותיו ועריכת בירורים עם האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים.

הומצאו לנו דוחות של רואי חשבון אחרים בדבר סקירת דוחות כספיים ביניים של חברות מאוחדות מסויימות, אשר נכסיהן ליום 30 בספטמבר 2004 מהווים כ- 50.5% מכלל הנכסים הכלולים במאזן הביניים המאוחד, והכנסותיהם מהוות כ- 66.9% וכ- 68.1% מכלל ההכנסות הכלולות בדוחות הרווח וההפסד המאוחדים לתקופות של תשעה חודשים ושלושה חודשים שנסתיימו באותו תאריך, בהתאמה. כמו כן, הומצאו לנו דוחות של רואי חשבון אחרים של חברות כלולות אשר ההשקעה בהן הינה כ- 911 מליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2004, וחלקה של החברה ברווחיהן הינו כ- 86 מליון ש"ח וכ- 12 מליון ש"ח לתקופות של תשעה חודשים ושלושה חודשים שנסתיימו באותו תאריך, בהתאמה.

מאחר שהסקירה שנערכה היא מצומצמת בהיקפה ואינה מהווה בדיקה בהתאם לתקני ביקורת מקובלים, אין אנו מחוויים דעה על דוחות הביניים המאוחדים.

בבצוע סקירתנו, לרבות עיון בדוחות רואי חשבון אחרים כאמור לעיל, לא בא לידיעתנו דבר המצביע על כך, שיש צורך בשינויים מהותיים בדוחות האמורים, כדי שיוכלו להיחשב כדוחות הערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, ובהתאם להוראות פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל - 1970.

אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 4 לדוחות הכספיים בדבר העתירה שהוגשה לבג"צ בקשר להסדר בין בתי זיקוק לנפט בע"מ (להלן - בז"ן) לבין ממשלת ישראל והחברה בכל הנוגע לתקופה שלאחר תום תקופת הזיכיון (18.10.03), בדבר אפשרות הפיצול של מתקני בז"ן בחיפה ובאשדוד לשני מפעלים בבעלויות נפרדות ובדבר הערכותיה של בז"ן לגבי השפעות מהותיות, אשר לא ניתן להעריך בשלב זה, של הנושאים הנ"ל על מצבה הכספי של בז"ן.

בכבוד רב,

סומך חייקין
רואי חשבון

23 בנובמבר 2004

מאזן מאוחד ליום 30 בספטמבר 2004

31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2003 *	2003 *	2004
מבוקר	בלתי מבוקר	
סכומים	סכומים	סכומים
מותאמים (2)	מותאמים (2)	מדווחים (1)
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח

רכוש שוטף

139	222	893	מזומנים ושווי מזומנים
697	625	652	ניירות ערך סחירים
266	346	386	פקדונות והלוואות לזמן קצר
1,193	1,070	2,658	לקוחות
692	840	561	חייבים ויתרות חובה
2,405	2,275	2,335	מלאי
5,392	5,378	7,485	

השקעות, הלוואות ויתרות חובה לזמן ארוך

1,200	1,133	958	השקעות בחברות מוחזקות
246	248	259	השקעות בחברות אחרות
69	75	69	פקדונות, הלוואות ויתרות חובה לזמן ארוך
63	77	70	מלאי
1,578	1,533	1,356	

רכוש קבוע

7,608	7,676	11,958
830	850	817
414	9	281
15,822	15,446	21,897

רכוש אחר והוצאות נדחות

נכסים מיוחסים לפעילות מופסקת

אבישר פז
סמנכ"ל כספים

יוסי רוזן
מנהל כללי

עידן עופר
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים : 23 בנובמבר 2004

- (1) ראה באור 1.
(2) סכומים מותאמים להשפעת האינפלציה בשקלי דצמבר 2003.
* סווג מחדש - ראה באור 3.ח.
הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מאזן מאוחד ליום 30 בספטמבר 2004

31 בדצמבר	30 בספטמבר	
* 2003	* 2003	2004
מבוקר	בלתי מבוקר	
סכומים	סכומים	סכומים
מותאמים (2)	מותאמים (2)	מדווחים (1)
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח
2,657	2,635	3,274
1,089	1,005	1,566
1,326	1,119	1,794
-	36	-
5,072	4,795	6,634
3,826	4,231	6,446
99	89	116
253	187	189
-	-	200
954	1,160	1,393
826	743	1,056
5,958	6,410	9,400
314	315	175
1,895	1,857	2,262
413	-	143
2,170	2,069	3,283
15,822	15,446	21,897

התחייבויות שוטפות

אשראי מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים
התחייבויות לספקים ולנותני שירותים
זכאים ויתרות זכות
דיבידנד מוצע לתשלום

התחייבויות לזמן ארוך

התחייבויות לתאגידים בנקאיים ולאחרים
הפרשה לשיקום מכרות וסילוק פסולת
אגרות חוב ניתנות להמרה במניות החברה
אגרות חוב
מסים נדחים, נטו
התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד, נטו

אגרות חוב ניתנות להמרה במניות חברה מאוחדת

זכויות המיעוט

התחייבויות מיוחדות לפעילות מופסקת

הון עצמי

- (1) ראה באור 1.
(2) סכומים מותאמים להשפעת האינפלציה בשקלי דצמבר 2003.
* סווג מחדש - ראה באור 3.ח.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח רווח והפסד מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2003 *	2004	2003 *	2004	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
סכומים מותאמים (2)	סכומים מותאמים (2)	סכומים מדווחים (1)	סכומים מותאמים (2)	סכומים מדווחים (1)	
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	
10,101	2,823	6,109	7,670	17,097	הכנסות ממכירות, מהפלגות ומשרותים
6,966	1,948	4,647	5,211	13,265	עלות המכירות, ההפלגות והשרותים
3,135	875	1,462	2,459	3,832	רווח גולמי
1,654	469	466	1,260	1,404	הוצאות
465	129	234	346	663	מכירה, שינוע ושיווק
128	33	33	98	100	הנהלה וכלליות
2,247	631	733	1,704	2,167	מחקר ופיתוח, נטו
888	244	729	755	1,665	רווח מפעולות רגילות
(117)	(53)	(92)	(117)	(269)	הוצאות מימון, נטו
(194)	(3)	6	(18)	186	הכנסות (הוצאות) אחרות, נטו
577	188	643	620	1,582	רווח לפני מסים על ההכנסה
(145)	(71)	(226)	(240)	(401)	מסים על ההכנסה
432	117	417	380	1,181	רווח לאחר מסים על ההכנסה
110	36	12	62	86	חלקה של הקבוצה ברווחי חברות כלולות, נטו
(203)	(59)	(139)	(182)	(391)	חלק המיעוט ברווחי חברות מאוחדות, נטו
339	94	290	260	876	רווח נקי מפעולות נמשכות
(14)	-	201	(10)	175	רווח (הפסד) מפעולות מופסקת, נטו
325	94	491	250	1,051	רווח נקי לתקופה
<u>ש"ח</u>	<u>ש"ח</u>	<u>ש"ח</u>	<u>ש"ח</u>	<u>ש"ח</u>	רווח ל- 1 ש"ח ערך נקוב של מניה - בסיסי ומדולל
48.99	13.51	41.59	37.64	126.15	רווח מפעולות נמשכות
(2.02)	-	28.77	(1.45)	25.18	רווח (הפסד) מפעילות מופסקת
46.97	13.51	70.36	36.19	151.33	רווח נקי למניה

- (1) ראה באור 1.
 (2) סכומים מותאמים להשפעת האינפלציה בשקלי דצמבר 2003.
 * סווג מחדש - ראה באור 3.ח.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון העצמי

סך הכל	עודפים	דיבידנד מוצע לאחר תאריך המאזן	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של חברות מוחזקות	מניות החברה המוחזקות על ידי חברה מאוחדת	הון מניות וקרנות הון
סכומים מדווחים (1)					
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2004 - בלתי מבוקר					
יתרות לתחילת התקופה					
2,170	795	-	(82)	(10)	1,467
1,051	1,051	-	-	-	-
49	-	-	49	-	-
26	-	-	-	-	26
-	-	-	-	10	(10)
(13)	-	-	(13)	-	-
-	(4)	-	7	-	(3)
3,283	1,842	-	(39)	-	1,480
יתרות לסוף התקופה					

סך הכל	עודפים	דיבידנד מוצע לאחר תאריך המאזן	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של חברות מוחזקות	מניות החברה המוחזקות על ידי חברה מאוחדת	הון מניות וקרנות הון
סכומים מותאמים (2)					
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2003 - בלתי מבוקר					
יתרות לתחילת התקופה					
1,991	506	98	(70)	(13)	1,470
250	250	-	-	-	-
(98)	-	(98)	-	-	-
(36)	(36)	-	-	-	-
(38)	-	-	(38)	-	-
-	-	-	-	1	(1)
2,069	720	-	(108)	(12)	1,469
יתרות לסוף התקופה					

- (1) ראה באור 1.
(2) סכומים מותאמים להשפעת האינפלציה בשקלי דצמבר 2003.
(3) ראה באור 3.יא.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון העצמי (המשך)

סך הכל	עודפים	דיבידנד מוצע לאחר תאריך המאזן	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של חברות מוחזקות	מניות החברה המוחזקות על ידי חברה מאוחדת	הון מניות וקרנות הון
סכומים מדווחים (1)					
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח
2,798	1,355	-	(37)	(5)	1,485
491	491	-	-	-	-
5	-	-	5	-	-
3	-	-	-	-	3
-	-	-	-	5	(5)
(14)	-	-	(14)	-	-
-	(4)	-	7	-	(3)
3,283	1,842	-	(39)	-	1,480

שלשום חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2004 - בלתי מבוקר

יתרות לתחילת התקופה

רווח נקי לתקופה
התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים
המרת אגרות חוב למניות
הנפקת הון
מימוש קרנות עקב מימוש השקעה
שינוי שיטה חשבונאית בחברה כלולה (3)

יתרות לסוף התקופה

סך הכל	עודפים	דיבידנד מוצע לאחר תאריך המאזן	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של חברות מוחזקות	מניות החברה המוחזקות על ידי חברה מאוחדת	הון מניות וקרנות הון
סכומים מותאמים (2)					
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח
1,961	626	36	(158)	(12)	1,469
94	94	-	-	-	-
(36)	-	(36)	-	-	-
50	-	-	50	-	-
2,069	720	-	(108)	(12)	1,469

שלשום חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2003 - בלתי מבוקר

יתרות לתחילת התקופה

רווח נקי לתקופה
דיבידנד מוצע לתשלום
התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים

יתרות לסוף התקופה

סך הכל	עודפים	דיבידנד מוצע לאחר תאריך המאזן	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של חברות מוחזקות	מניות החברה המוחזקות על ידי חברה מאוחדת	הון מניות וקרנות הון
סכומים מותאמים (2)					
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח
1,991	506	98	(70)	(13)	1,470
325	325	-	-	-	-
(134)	(36)	(98)	-	-	-
(12)	-	-	(12)	-	-
-	-	-	-	3	(3)
2,170	795	-	(82)	(10)	1,467

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2003 - מבוקר

יתרות לתחילת השנה

רווח נקי לשנה
דיבידנד
התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים
הנפקת הון

יתרות לסוף השנה

- (1) ראה באור 1.
- (2) סכומים מותאמים להשפעת האינפלציה בשקלי דצמבר 2003.
- (3) ראה באור 3.יא.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי המזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2003 *	2004	2003 *	2004
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
סכומים מותאמים (2)	סכומים מותאמים (2)	סכומים מדווחים (1)	סכומים מותאמים (2)	סכומים מדווחים (1)
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח
325	94	491	250	1,051
1,615	327	120	1,389	768
1,940	421	611	1,639	1,819
(26)	-	-	(10)	(14)
1,914	421	611	1,629	1,805
(49)	(16)	(19)	(28)	(26)
(605)	(129)	(669)	(437)	(1,477)
(56)	(29)	(12)	(36)	(21)
46	(16)	(154)	89	45
44	22	1	35	12
15	4	27	7	372
19	7	4	16	36
(193)	(257)	172	(273)	(72)
38	24	-	36	13
-	-	-	-	(19)
-	-	-	-	89
(741)	(390)	(650)	(591)	(1,048)
54	-	378	-	373
(687)	(390)	(272)	(591)	(675)

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
 רווח נקי
 התאמות הדרושות כדי להציג את
 תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת נמשכת (א)
 תזרימי מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת נמשכת
 תזרימי מזומנים נטו ששימשו לפעילות שוטפת מופסקת

מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים לפעילות השקעה
 השקעות בחברות מוחזקות ואחרות
 רכישת רכוש קבוע ורכוש אחר
 מתן הלוואות לזמן ארוך
 מכירת (רכישת) ניירות ערך סחירים, נטו
 מענק השקעה בגין רכוש קבוע
 תמורה מממוש רכוש קבוע ורכוש אחר
 גביית הלוואות לזמן ארוך
 הלוואות לזמן קצר ופקדונות בבנקים, נטו
 תמורה מממוש השקעות בחברות מוחזקות ואחרות
 רכישת חברות שאוחדו לראשונה (ב)
 תמורה מממוש השקעות בחברות שאוחדו בעבר (ג)
 תזרימי מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה נמשכת
 תזרימי מזומנים נטו שנבעו מפעילות השקעה מופסקת

מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה

- (1) ראה באור 1.
 (2) סכומים מותאמים להשפעת האינפלציה בשקלי דצמבר 2003.
 * סווג מחדש - ראה באור 3.ח.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי המזומנים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2003 *	2004	2003 *	2004
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
סכומים מותאמים (2)	סכומים מותאמים (2)	סכומים מדווחים (1)	סכומים מותאמים (2)	סכומים מדווחים (1)
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח
1,005	312	579	502	2,219
(2,249)	(370)	(392)	(1,458)	(1,544)
303	152	135	228	(746)
3	-	-	3	2
(9)	-	-	(9)	-
(134)	-	-	(98)	-
1	-	-	-	-
-	-	-	-	200
(129)	(78)	(140)	(129)	(194)
(1,209)	16	182	(961)	(63)
(1)	-	(40)	-	(44)
(1,210)	16	142	(961)	(107)
6	5	15	(2)	(1)
23	52	496	75	1,022
(31)	-	(276)	-	(268)
(8)	52	220	75	754
147	170	673	147	139
139	222	893	222	893

תזרימי מזומנים לפעילות מימון
הנפקת אגרות חוב להמרה וקבלת הלוואות לזמן ארוך
פרעון התחייבויות לזמן ארוך
קבלת (פרעון) הלוואות לזמן קצר, נטו
תמורה מממוש אופציות לעובדים בחברה
ובחברה מאוחדת
רכישת מניות חברה מאוחדת על ידי חברה
מאוחדת שלה
דיבידנד ששולם
הנפקת הון למיעוט בחברות מאוחדות
הנפקת אגרות חוב
דיבידנד ששולם למיעוט בחברות מאוחדות
תזרימי מזומנים נטו שנבעו מפעילות
(ששימשו לפעילות) מימון נמשכת
תזרימי מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון מופסקת

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון

**הפרשי תרגום בגין יתרות מזומנים
ביחידות מוחזקות אוטונומיות**
עליה במזומנים ושווי מזומנים
בניכוי - עליה במזומנים ושווי מזומנים
המיוחסים לפעילות המופסקת
עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
מפעילות נמשכת
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

- (1) ראה באור 1.
(2) סכומים מותאמים להשפעת האינפלציה בשקלי דצמבר 2003.
* סווג מחדש - ראה באור 3.ח.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי המזומנים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2003 *	2004	2003 *	2004
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
סכומים מותאמים (2)	סכומים מותאמים (2)	סכומים מדווחים (1)	סכומים מותאמים (2)	סכומים מדווחים (1)
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח
(88)	(40)	(11)	(45)	(72)
201	59	139	182	391
859	204	301	590	866
(35)	78	57	177	39
(44)	(9)	(61)	(53)	(248)
(58)	8	4	(34)	(2)
(19)	(27)	(5)	(24)	10
102	(5)	30	39	79
14	-	(201)	10	(175)
932	268	253	842	888
598	(15)	(38)	511	(313)
(127)	32	(4)	(37)	130
-	-	(127)	-	(119)
195	44	31	73	169
17	(2)	5		13
683	59	(133)	547	(120)
1,615	327	120	1,389	768
-	-	-	-	671
-	-	-	-	485
-	-	-	-	(3,913)
-	-	-	-	26
-	-	-	-	407
-	-	-	-	2,305
-	-	-	-	(19)
-	-	-	-	10
-	-	-	-	54
-	-	-	-	9
-	-	-	-	(5)
-	-	-	-	21
-	-	-	-	89
10	25	50	25	50

א. התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים פעילות שוטפת נמשכת-

הכנסות והוצאות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים:
חלק הקבוצה בתוצאות של חברות כלולות, נטו,
בניכוי דיבידנד
חלק המיעוט ברווחי חברות מאוחדות, נטו
פחת והפחתות
מיסים נדחים, נטו
רווחי הון, נטו
שחיקת הלוואות שניתנו לזמן קצר ולזמן ארוך
ועליית ערך ניירות ערך סחירים, נטו
שחיקת הלוואות שנתקבלו והתחייבויות לזמן קצר
ולזמן ארוך, נטו
גידול (קיטון) בהתחייבות בשל סיום יחסי עובד-מעביד, נטו
הפסד (רווח) מפעילות מופסקת

שינויים בסעיפי רכוש והתחייבויות:
קיטון (גידול) בלקוחות ובחייבים ויתרות חובה
קיטון (גידול) במלאי
גידול בהפלגות שטרם נסתיימו, נטו
גידול בספקים ובזכאים שונים
גידול (קיטון) בקרן לשיקום מכרות וסילוק פסולת

ב. רכישת חברות שאוחדו לראשונה

הון חוזר (למעט מזומנים ושווי מזומנים)
השקעה בחברה כלולה שהפכה למאוחדת
רכוש קבוע, רכוש אחר ויתרות חובה לזמן ארוך
זכויות המיעוט
מיסים נדחים
התחייבויות לזמן ארוך

ג. תמורה מממוש השקעות בחברות שאוחדו בעבר:

הון חוזר (למעט מזומנים ושווי מזומנים)
רכוש קבוע - נטו
מיסים נדחים
התחייבויות לזמן ארוך
רווח הון מממוש השקעה

ד. פעולות שלא במזומן

רכישת רכוש קבוע באשראי ספקים

- (1) ראה באור 1.
(2) סכומים מותאמים להשפעת האינפלציה בשקלי דצמבר 2003.
* סווג מחדש - ראה באור 3.
הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית

א. כללי

1. דוחות ביניים אלו נערכו על פי הכללים החשבונאיים המקובלים המיושמים כמתחייב לצורך עריכת דוחות כספיים לתקופות הביניים בהתאם לתקן 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות.
2. עיקרי המדיניות החשבונאית יושמו בדוחות הכספיים באופן עקבי לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2003, פרט לאמור בבאור זה.
3. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 בספטמבר 2004 ולתקופות של תשעה חודשים ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2003 ולשנה שנסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם.

ב. הגדרות

- סכום מותאם -** סכום נומינלי היסטורי שהותאם בהתאם להוראות גילויי דעת 23, 34, 36 ו-37.
- סכום מדווח -** סכום מותאם למועד המעבר (31 בדצמבר 2003), בתוספת סכומים בערכים נומינליים שנוספו לאחר המעבר ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.
- דיווח כספי מותאם -** דיווח כספי המבוסס על הוראות גילויי דעת 23, 34, 36, 37 ו-50.
- דיווח כספי נומינלי -** דיווח כספי המבוסס על סכומים מדווחים.

ג. הפסקת ההתאמה של דוחות כספיים

בחודש אוקטובר 2001 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 12 בדבר "הפסקת ההתאמה של דוחות כספיים". בהתאם לתקן זה, ובהתאם לתקן חשבונאות מספר 17 שפורסם בחודש דצמבר 2002, תופסק ההתאמה של הדוחות הכספיים לאינפלציה החל מיום 1 בינואר 2004. עד ליום 31 בדצמבר 2003, המשיכה החברה לערוך דוחות מותאמים בהתאם לגילויי דעת 36 של לשכת רואי חשבון בישראל. החברה מיישמת את הוראות התקן החל מיום 1 בינואר 2004.

ד. דוחות כספיים בסכומים מדווחים

1. החברה ערכה את דוחותיה הכספיים בעבר על בסיס העלות ההיסטורית המותאמת למדד המחירים לצרכן. הסכומים המותאמים, כאמור, שנכללו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2003 שימשו נקודת מוצא לדיווח הכספי הנומינלי החל מיום 1 בינואר 2004. תוספות שבוצעו במהלך התקופה נכללו בערכים נומינליים.
2. סכומי הנכסים הלא כספיים אינם מייצגים בהכרח שווי מימוש או שווי כלכלי עדכני, אלא רק את הסכומים המדווחים של אותם נכסים.
3. בדוחות הכספיים "עלות" משמעותה עלות בסכום מדווח.
4. כל נתוני ההשוואה לתקופות קודמות מוצגים כשהם מותאמים למדד חודש דצמבר 2003.
5. מאזנים:
 - א. פריטים לא כספיים מוצגים בסכומים מדווחים.
 - ב. פריטים כספיים מוצגים במאזן בערכים נומינליים היסטוריים לתאריך המאזן.
6. דוחות רווח והפסד:
 - א. הכנסות והוצאות הנובעות מפריטים לא כספיים או מהפרשות הכלולות במאזן נגזרות מהתנועה בין סכום מדווח ביתרת פתיחה לבין סכום מדווח ביתרת סגירה.
 - ב. יתר מרכיבי דוח רווח והפסד מוצגים בערכים נומינליים.
7. דוח על השינויים בהון העצמי:
 - דיבידנד שהוכרז בתקופת הדיווח מוצג בערכים נומינליים.

באור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית (המשך)

ה. יישום לראשונה של תקני חשבונאות

תקן חשבונאות מספר 13, השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ

החברה מיישמת את תקן חשבונאות מספר 13 בדבר "השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ" החל מיום 1 בינואר 2004. התקן עוסק בתרגום עסקאות במטבע חוץ ובתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ לצורך שילובם בדוחות הכספיים של התאגיד המדווח. התקן קובע כללים לסיווג פעילויות חוץ כיחידה מוחזקת אוטונומית בחו"ל או כזרוע ארוכה בהסתמך על סממנים המנויים בתקן ושימוש בשיקול דעת, וכן את אופן תרגום הדוחות הכספיים של יחידות מוחזקות אוטונומיות כאמור.

יתרת מוניטין שנוצר ברכישת יחידה מוחזקת אוטונומית בחו"ל מטופל כנכס של אותה יחידה מוחזקת אוטונומית בחו"ל ומתורגם לפי שער סגירה החל מיום 1 בינואר 2004 וזאת בשונה מהכללים אשר יושמו בעבר לפיהם תורגם המוניטין לפי שער ביצוע העסקה.

תרגום דוחות רווח והפסד של יחידה מוחזקת אוטונומית בחו"ל מבוצע על פי שער החליפין במועד ביצוע העסקה או מסיבות מעשיות, לפי שער חליפין ממוצע בתקופה החל מיום 1 בינואר 2004 וזאת בשונה מהכללים אשר היו נהוגים בעבר לפיהם תרגום הדוחות התבצע על פי שער סגירה.

הפחתת ערך של השקעה ביחידה מוחזקת אוטונומית בחו"ל אינה מהווה מימוש חלקי ולפיכך שום חלק מהפרשי התרגום לא נזקף לדוח רווח והפסד בעת הפחתת הערך.

תרגום דוחות כספיים של יחידה מוחזקת אוטונומית בחו"ל, הנדרשת להציג דוחות כספיים מותאמים לאינפלציה, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בסביבה כלכלית היפר-אינפלציונית, מבוצע לפי שער סגירה.

ו. גילוי ההשפעה של תקן חשבונאות בתקופה שלפני יישומו

בחודש יולי 2004 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 19, "מיסים על הכנסה". התקן קובע כי יש להכיר בהתחייבות מיסים נדחים בגין כל ההפרשים הזמניים החייבים במס, למעט מספר מצומצם של חריגים. כמו כן, יש להכיר בנכס מיסים נדחים בגין כל ההפרשים הזמניים הניתנים לניכוי, הפסדים לצורכי מס והטבות מס שטרם נוצלו, במידה שצפוי שתהיה הכנסה חייבת שכנגדה ניתן יהיה לנצלם, למעט מספר מצומצם של חריגים. התקן החדש יחול על הדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ב- 1 בינואר 2005. התקן קובע כי יש לאמצו בדרך של השפעה מצטברת של שינוי שיטה חשבונאית. להערכת החברה, השפעת התקן על תוצאות הפעילות, המצב הכספי ותזרים המזומנים שלה אינה צפויה להיות מהותית.

באור 2 - שיעורי השינויים בממד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר

להלן שיעור השינוי בממד המחירים לצרכן ובשער היציג של הדולר של ארה"ב (להלן - דולר) בתקופות החשבון:

שער הדולר היציג %	מדד המחירים לצרכן %	
2.35	1.21	לתקופה של תשעה חודשים שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 2004
(6.25)	(1.49)	לתקופה של תשעה חודשים שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 2003
(0.33)	(0.20)	לתקופה של שלושה חודשים שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 2004
2.99	(0.98)	לתקופה של שלושה חודשים שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 2003
(7.56)	(1.89)	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2003

באור 3 - השקעות ומידע נוסף

א.

טאואר סמיקונדקטור בע"מ (להלן - טאואר)

- (1) בחודש ינואר 2004 הנפיקה טאואר, באמצעות תשקיף שפורסם לציבור בארה"ב, כ- 11.4 מליון מניות רגילות במחיר של 7 דולר למניה ובתמורה נטו של כ- 75.1 מליון דולר (כולל מימוש חלקי של האופציה שניתנה לחתמים).

כמו כן, הנפיקה טאואר לחברה לישראל טכנולוגיות (אייסיטק) בע"מ (להלן - איסיטק), לשותפים האסטרטגיים העיקריים בטאואר ולשותף נוסף בטאואר (להלן - המשקיעים) מניות לפי מחיר של 7 דולר למניה ובתמורה לסך של 16.4 מליון דולר שהועברו לטאואר בדצמבר 2003.

בעקבות ההנפקה לציבור, ולאחר הנפקת ההון למשקיעים ירד חלקה של איסיטק בטאואר לכ- 21.7% ונוצר לקבוצה רווח הון בסך של כ- 29 מליון ש"ח.

- (2) בחודש נובמבר 2003 הגיעה טאואר להסכמה עם הבנקים בדבר תיקון הסכמי האשראי שלה למימון FAB2. במסגרת תיקון ההסכמים נתנה החברה לישראל לבנקים מכתב התחייבות כחלק מההסדרים שנדרשו על ידם להעמדת רשת בטחון על ידי בעלי המניות העיקריים של טאואר כתנאי להמשך מתן מימון על ידי הבנקים לטאואר.

הסכום הכולל של התחייבות החברה להשקיע בטאואר בהתאם למכתב ההתחייבות לא יעלה על סך של 50 מליון דולר.

ההתחייבות של החברה במכתב ההתחייבות ניתנת כנגד התחייבות הבנקים להעמיד, במקביל לביצוע השקעה על ידי החברה, מימון נוסף לטאואר, בסכום של עד 43 מליון דולר (בנוסף לאשראי בסך 500 מליון דולר שנקבע בהסכם האשראי).

נכון ליום חתימת הדוחות הכספיים, יתרת התחייבות החברה על פי מכתב ההתחייבות הנ"ל הינה כ- 36 מליון דולר.

- (3) בשנת 2003 פנתה טאואר למרכז ההשקעות בבקשה לאשר את התוכנית העדכנית להקמת FAB2, לאור העובדה שתקופת ההשקעות של FAB2 תארך מעל ל- 5 שנים ממועד קבלת האישור המקורי ממרכז ההשקעות.

הנהלת טאואר מעריכה בהתבסס על דיונים שהיא מקיימת עם מרכז ההשקעות, כי השגת הסדרים משביעי רצון בנושא זה היא סבירה.

- (4) בהתאם להסכם האשראי עם הבנקים, מחויבת טאואר לעמוד בתנאים ובאמות מידה פיננסיות מסוימות (להלן - אמות המידה). נכון לתאריך המאזן עומדת טאואר באופן מלא בכל אמות המידה הללו. בעקבות ההאטה לאחרונה בשוקי הסמיקונדקטור, מעריכה הנהלת טאואר כי ייתכן וטאואר לא תעמוד בחלק מאמות המידה.

טאואר נמצאת בתהליך של הכנת תכנית עבודה מעודכנת לשנת 2005 אשר תתבסס על תנאי השוק הציפויים. במידת הצורך בכוונת הנהלת טאואר לבקש מהבנקים להסכים לתיקון אמות המידה על מנת שיתאימו לתכנית העבודה המעודכנת של FAB2 לשנת 2005. הנהלת טאואר מעריכה כי סביר שיושגו הסדרים משביעי רצון עם הבנקים. בהתאם להסכם האשראי עם הבנקים, עמידה באמות המידה הינה תנאי מהותי. השגת הסדרים עם הבנקים הינה מהותית להמשך הצטיידותו, תפעולו והקמתו של FAB2.

בהסכם האשראי עם הבנקים נאמר כי במקרה של הפרה כלשהיא, הבנקים יכולים להאיץ את מחויבויותיה של טאואר וטאואר תיאלץ, בין היתר, לפרוע באופן מיידי את כל ההלוואות שהועמדו לה על ידי הבנקים (נכון ליום המאזן הסתכמו לסך של כ- 497 מליון דולר), והבנקים יהיו רשאים לממש את הסעדים העומדים לרשות הבנקים בהתאם לתנאי הסכם האשראי, לרבות אכיפת השעבודים שנרשמו על כל נכסי טאואר.

לאחר תאריך המאזן דיווחה טאואר כי היא נוקטת בשורה של צעדי התייעלות שמטרתם להתאים את רמת הוצאותיה ההוניות והתפעוליות לתנאי השוק הנוכחיים ואלו הציפויים בטווח הקרוב. טאואר מתכננת צמצום כולל של כ- 12% מכוח האדם שלה. השלמת תוכנית ההתייעלות צפויה להתבצע עד ליום 31 בדצמבר 2004 וצפויה לחסוך לטאואר כ- 20 מליון דולר בשנת 2005, בהשוואה לרמת ההוצאות הנוכחית.

- (5) בתקופת הדוח כללה החברה את חלקה בהפסדי טאואר בסך של כ- 110 מליון ש"ח ומנגד הקטינה את יתרת ההפרשה לירידת ערך השקעתה בטאואר (שבוצעה בשנת 2002) בסכום של כ- 106 מליון ש"ח.

באור 3 - השקעות ומידע נוסף (המשך)

ב. ביום 5 בפברואר 2004 רכשה החברה את כל מניות המדינה בצים שירותי ספנות משולבים בע"מ (לשעבר - צים חברת השיט הישראלית בע"מ, להלן - צים) ובנוסף רכשה החברה בתקופת הדוח חלק ממניות מותר בעלי המניות בצים. סה"כ רכשה החברה כ- 49% מהון המניות של צים בעלות של כ-517 מליון ש"ח. נכון לתאריך המאזן מחזיקה החברה בכ-98% מהון המניות של צים.

עודף עלות הרכישה על השווי המאזני הסתכם לסך של כ-22 מליון ש"ח ויוחס לצי האוניות וצידו הכלול בסעיף רכוש קבוע.

עד ליום 31 בדצמבר 2003, הציגה החברה את השקעתה בצים לפי שיטת השווי המאזני. החל מיום 1 בינואר 2004 אוחדו לראשונה דוחותיה הכספיים של צים. חלקה של החברה בתוצאות של צים חושב לתקופה ממועד הרכישה ועד לתום תקופת הדוח.

להלן תמצית נתוני הדוחות הכספיים של צים:

ליום 30 בספטמבר 2004
מליוני ש"ח

מאזן

2,010	רכוש שוטף
4,606	רכוש קבוע, השקעות ויתרות חובה לזמן ארוך
(2,016)	התחייבויות שוטפות
(3,110)	התחייבויות לזמן ארוך
(1)	זכויות המיעוט
1,489	

לתקופה של 3 חודשים	לתקופה של 9 חודשים
שהסתיימה ביום	שהסתיימה ביום
30 בספטמבר 2004	30 בספטמבר 2004
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח

דוח רווח והפסד

3,044	8,196	הכנסות ממכירות
2,660	7,364	עלות המכירות
177	521	רווח נקי

ג. ברבעון השני של תקופת הדוח מכרה צים שתי אוניות, בתמורה לסך של כ-70 מליון דולר. שתי האוניות יוחכרו לצים לתקופה של 5 שנים. רווח ההון שנוצר לצים, לאחר מס, מסתכם לסך של כ-22 מליון דולר וחלקה של החברה ברווח הינו כ-95 מליון ש"ח.

ד. צים התקשרה בהסכמים למכירת 5 אוניות שיכנסו לתוקפם עם מסירת האוניות (2 אוניות בחודש נובמבר 2004 ו-3 אוניות בחודש ינואר 2005). התמורה ממכירת האוניות מסתכמת בסך של כ-180 מליון דולר. רווח ההון שיווצר לצים, לאחר מס, יסתכם בכ-20 מליון דולר ברבעון הרביעי של שנת החשבון וכ-32 מליון דולר ברבעון הראשון של שנת 2005. חלקה של החברה ברווח הינו כ-88 מליון ש"ח וכ-140 מליון ש"ח, בהתאמה. האוניות יוחכרו לצים לתקופות של 5-6 שנים.

ה. ברבעון השני של תקופת הדוח מכרה כימיקלים לישראל בע"מ (להלן - כי"ל) את השקעתה בחברת נגב מינרליים תעשייתיים בע"מ (וכן חברה אחות קשורה לה) בתמורה לסך של כ-20 מליון דולר. רווח ההון שנוצר לכי"ל לאחר מס, מסתכם לסך של כ-21 מליון ש"ח וחלקה של החברה ברווח מסתכם לסך של כ-11 מליון ש"ח.

באור 3 - השקעות ומידע נוסף (המשך)

- ו. ביום 29 ביוני 2004 עבר בכנסת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 140 והוראת השעה), התשס"ד - 2004 (להלן - התיקון).
התיקון קובע הפחתה הדרגתית של שיעור המס לחברות משיעור של 36% לשיעור של 30% באופן הבא:
בשנת המס 2004 יחול שיעור מס של 35%, בשנת 2005 יחול שיעור מס של 34%, בשנת 2006 יחול שיעור מס של 32% ומשנת 2007 ואילך, יחול שיעור מס של 30%.
המיסים השוטפים ויתרות המיסים הנדחים ליום 30 בספטמבר 2004 מחושבים בהתאם לשיעורי המס החדשים כפי שנקבעו בתיקון. השפעת השינוי על הדוחות המאוחדים בתקופת הדוח, הינה קיטון בהוצאות מיסים על ההכנסה בסכום של כ- 161 מליון ש"ח. ההשפעה על הרווח הנקי מסתכמת לסך של כ- 120 מליון ש"ח.
- ז. בתקופת הדוח עלה סכום ההשקעה של החברה בבתי זקוק לנפט בע"מ (להלן - בז"ן) לפי שיטת השווי המאזני על סכום מימוש האופציה. סכום מימוש האופציה נגזר מהודעת החברה לממשלה מיום 4.8.2003 לפיה, החליטה החברה, מכוח הוראות נספח ג' להסדר, לממש את האופציה למכור את כל מניותיה בבז"ן במחיר המהווה ממוצע בין שתי הערכות השווי הכוללות של בז"ן, בכפוף להתאמות מסויימות (ראה גם באור 4).
בהתאם לכך העמידה החברה את השקעתה בבז"ן על סכום מימוש האופציה בסך של כ- 596 מליון ש"ח הנמוך בסך של כ- 88 מליון ש"ח מסכום ההשקעה לפי שיטת השווי המאזני.
- ח. ברבעון השלישי של תקופת הדוח, מכרו PSINet Europe B.V. ו-Sorbie Holding B.V. - חברות מאוחדות של החברה, המוחזקות בשיעור של כ- 62% (להלן - קבוצת PSI), מספר חברות מאוחדות שלהן באירופה, בשתי עסקאות נפרדות, בתמורה כוללת של כ- 112 מליון דולר. עד ליום המאזן התקבל סך של כ- 90 מליון דולר במזומן. חלק מיתרת התמורה אמור להתקבל במהלך שנת 2005 וחלק מותנה וכפוף להתאמות ותנאים המפורטים בהסכמים. חלקה של החברה ברווח שנוצר, לאחר מס, מסתכם לסך של כ- 201 מליון ש"ח.
החברות הנמכרות היוו מרכיב נפרד בחברה ופעלו בתחום התקשורת. עם מכירתן לא נותרה פעילות נוספת בתחום זה בחברה. בהתאם לכך מוצגת ההשקעה בקבוצת PSI כפעילות מופסקת לפי תקן חשבונאות מס' 8 - פעילויות מופסקות. הנכסים וההתחייבויות המיוחסים לפעילות המופסקת הוצגו במסגרת סעיפים נפרדים, לאחר סעיף רכוש אחר ולאחר סעיף זכויות המיעוט, בהתאמה. בדוח רווח והפסד נכלל רווח מפעילות מופסקת לאחר חלק המיעוט (כולל רווח ההון שנוצר מהמכירה כאמור לעיל). כמו כן סווגו התזרימים של הפעילות המופסקת בדוח על תזרימי המזומנים בנפרד מהתזרימים מפעילות נמשכות.
השפעת היציאה מהאיחוד כתוצאה מהפסקת הפעילות האמורה על סעיפי הדוחות הכספיים של החברה, אינה מהותית למעט רווח ההון שנוצר במכירה כאמור לעיל.
- ט. שיטפונות כבדים בערוצי נחלים שהיו ב- 29 באוקטובר 2004, גרמו להצפת שטחים נרחבים בחלק ממתקני כי"ל בסדום ולכניסת מים וסחף בכמות רבה לבריכות האידוי בים המלח.
כתוצאה מההצפות, הופסקו עבודות תחנת הכח והייצור בחלק ממתקני כי"ל בסדום למשך ימים ספורים. בשל השטפונות נגרמו לכי"ל נזקים לרכוש וכן אובדן הכנסות.
בשלב זה אין כי"ל יכולה להעריך את היקף הנזקים, אולם, להערכת הנהלת כי"ל מעבר להשתתפות העצמית, בסכום נטו, של כ- 8.5 מליון דולר, קיים כיסוי ביטוחי לנזקים.

באור 3 - השקעות ומידע נוסף (המשך)

י. ביום 30 באוגוסט 2004 החליטו ועדת הבקורת ודירקטוריון החברה, לאשר עסקה של צים בדבר הצטיידות צים באניות נוספות, עסקה אשר קשורה לבעלי השליטה בחברה. נשוא העסקה הינה הצטיידות צים ב- 12 אניות, ביניהן 8 אניות מכולה בעלות תפוסה של 4,250 מכולות כל אחת האמורות להימסר לצים במהלך השנים 2006 ו-2007, ו-4 אניות מכולה בעלות תפוסה של 6,350 מכולות כל אחת האמורות להימסר לצים במהלך השנים 2008 ו-2009. 2 אניות מתוך 8 האניות בנות 4,250 מכולות ירכשו ע"י צים על דרך הסבת זכויותיה לרכישת האניות של חברה זרה הנמצאת בשליטת נאמנות זרה הקשורה למשפחת מר סמי עופר (להלן - זודיאק). 4 אניות מתוך 8 האניות בנות 4,250 מכולות ירכשו על דרך הסבת זכויותיה לרכישת האניות, על ידי 4 חברות זרות משותפות (בחלקים שווים) של צים ועופר ספנות בע"מ (חברה בשליטת בעלי השליטה בחברה) (להלן - העסקה המשותפת) האניות ירכשו במחיר של 54.21 מליון דולר לכל אניה וזאת באותו מחיר ובאותם תנאים (BACK TO BACK) בהם נרכשו האניות. מבין 8 האניות בנות 4,250 מכולות תחכור צים 2 אניות מזודיאק לתקופה של 10 שנים בדמי חכירה של 23,000 דולר ליום לכל אניה. כן תחכור צים את 4 האניות שירכשו על ידי העסקה המשותפת לתקופה של 10 שנים בדמי חכירה של 23,000 דולר ליום לכל אניה. מבין 4 האניות בנות 6,350 מכולות תרכוש צים 2 אניות מחברות בקבוצת זודיאק אחת במחיר של 74.3 מליון דולר והשניה במחיר של 74.1 מליון דולר. מכירת האניות תיעשה באותו מחיר ובאותם תנאים (BACK TO BACK) בהן רכשו החברות מקבוצת זודיאק את האניות האמורות. 2 אניות מתוך 4 האניות בנות 6,350 מכולות יחכרו על ידי צים מחברות בקבוצת זודיאק לתקופה של 10 שנים בדמי חכירה של 31,500 דולר ליום לכל אניה. דירקטוריון החברה החליט על זימון אסיפה כללית לאישור העסקה.

יא. חברה כלולה של בתי זקוק לנפט בע"מ, תיאמה את דוחותיה הכספיים בדרך של הצגה מחדש על מנת לשקף בהם למפרע את שינוי בסיס התיאום לבסיס השינויים במדד המחירים לצרכן במקום בסיס השינויים בשער החליפין של הדולר, כפי שנהגה בעבר. השפעת שינוי זה על הדוחות הכספיים של החברה אינה מהותית.

באור 4 - זכיונות

בתי זקוק לנפט בע"מ

בז"ן פעלה בהתאם לזכיון שקיבלה לבנות, להפעיל ולתחזק מתקנים ומפעלי עזר למטרת זקוק שמנים מינרליים. הזכיון קיבל תוקף של חוק על-פי פקודת אמנות השמן האנגלו-אירניות משנת 1938. תקופת הזכיון המקורית תמה באוקטובר 2003.

ביום 2.12.02 נחתם הסדר בין בז"ן, הממשלה והחברה לישראל בכל הנוגע לתקופה שלאחר תום הזכיון. על פי ההסדר, בתום תקופת הזכיון (18.10.03), יסתיימו כל זכויות בז"ן הנובעות מכוח הזכיון ויכנס לתוקפו הסדר לפיו בכפוף לתנאי ההסדר, שעיקריהם מפורטים להלן, תהא בז"ן רשאית להמשיך ולהחזיק בנכסים שהחזיקה ערב תום הזכיון (להלן - הנכסים). ההסדר נערך ל- 25 שנים החל מיום 18.10.03 (להלן - התקופה הראשונה). לבז"ן, או אם תפוצל לשני בתי זקוק נפרדים - לכל אחד מבתי הזקוק הנפרדים, הוקנתה אופציה להאריך את התקופה הנ"ל ב- 25 שנים נוספות ובלבד שתודיע על כך לממשלה לא יאוחר משנתיים לפני סיום התקופה הראשונה.

בהסדר נקבע כי כל צד שומר לעצמו את הזכות לפנות לבית משפט לבירור המחלוקת בשאלה האם כל נכסי בז"ן חוזרים, מכוח הזכיון ההיסטורי, לבעלות המדינה חינוס אם לאו, אך בכל מקרה, תיושם כל הכרעה שתתקבל בעניין זה רק בתום תקופת ההסדר (25 שנים או 50 שנים, לפי העניין). אם יינתן פסק דין חלוט, יהא כל צד רשאי ליישם את הוראותיו לעניין רישום הזכויות בנכסים ובלבד שעצם הרישום לא יהיה בו כדי לפגוע בתוקפן של יתר הוראות ההסדר ובזכותה של בז"ן לשעבד את הנכסים במהלך העסקים הרגיל שלה, בכפוף להוראות ההסדר.

ההסדר הקנה למדינה זכות לרשום הערת אזהרה על תוכנו של ההסדר, על כל נכסי המקרקעין ולמחוק הערת אזהרה כאמור בכל עת. בכפוף להוראות אלה, לא יבוצע שינוי כלשהו ברישום הנכסים. בתקופת ההסדר רשאית בז"ן לבצע פעולות בנכסים במהלך העסקים הרגיל וההכרעה במחלוקת לגבי הנכסים תחול גם על התמורות מפעולות כאמור וכן על נכסים שתרכוש בז"ן בעתיד. עסקה בנכסים, למעט שעבוד במהלך העסקים הרגיל, שאינו עולה על תקופת ההסדר, טעונה אישור החשב הכללי, אשר יפעל בעניין זה בהתאם להחלטת ממשלה מס' 2796 מיום 25.11.02.

המדינה ובז"ן רשמו הערות אזהרה על המקרקעין נשוא ההסדר.

באור 4 - זכויות (המשך)

בתי זקוק לנפט בע"מ (המשך)

במהלך תקופת ההסדר תשלם בז"ן לממשלה דמי הרשאה שנתיים בסכום קבוע של 3 מיליון דולר וסכומים שנתיים נוספים, התלויים ברווח השנתי של בז"ן, כדלקמן: 8% מהרווח השנתי לפני מס ודמי הרשאה בתחום 0-40 מיליון דולר; ובנוסף 10% מהרווח השנתי לפני מס ודמי הרשאה בתחום 40-70 מיליון דולר; ובנוסף 12% מהרווח השנתי לפני מס ודמי הרשאה בתחום 70-90 מיליון דולר. בכל מקרה לא יעלו הסכומים המשולמים למדינה כדמי הרשאה על סכום (כולל התשלום הקבוע) של 11.6 מיליון דולר. כל הסכומים יתורגמו לש"ח בהתאם לשער של 4.80 ש"ח לדולר וצמודים למדד המחירים לצרכן (מדד בסיס מאי 2002).

ה"רווח השנתי לפני מס" יוגדר וימדד על פי דוחות כספיים שנתיים מאוחדים ומבוקרים, יכלול את חלקה של בז"ן ברווח או בהפסד של חברות בנות ומוחזקות בעלות פעילות נפרדת וכן רווחי והפסדי הון, אך למעט רווחים או הפסדים מפעילות באמצעות חברות הפועלות בחו"ל או מימוש החזקות של חברות הפועלות בחו"ל.

עם תום תקופת הזכיון המקורית ובהתאם להסדר, החלה בז"ן לשלם דמי הרשאה על פי ההסדר. בז"ן הפרישה בדוחותיה הכספיים בתקופת הדוח סך של כ- 42 מיליון ש"ח בגין תשעת החדשים הראשונים של השנה. החשב הכללי באוצר הודיע לבז"ן כי הסכום ששולם על-ידה הופקד בחשבון נפרד, כל עוד לא מתקיימים כל התנאים המתלים הקבועים, לדעתו, בהסדר. בז"ן השיבה לחשב הכללי כי ההסכם נחתם בשם המדינה לאחר שנתקבלו כל האישורים הנדרשים על-ידי הגורמים המוסמכים מטעם המדינה לחתום עליו, וכי לאחר חתימתו התקבלו גם אישורי הדיקטוריונים של בז"ן ושל החברה, ועם קבלתם נכנס ההסכם לתוקפו. אשר על כן, הסכום ששולם למדינה על ידי בז"ן שולם כדין על פי הסכם תקף.

בהסדר, התחייבה המדינה כי ככל ואם הדבר ניתן, היא תסייע לבז"ן למעבר נטול הפרעות מתקופת הזכיון לתקופת ההסדר (הכרה בבניה קיימת, הליכי רישוי ובניה מוסדרים, הקמת מועצה תעשייתית).

בהתאם להסדר, עם סיום כל זכויות בז"ן על פי הזכיון, תהיה בז"ן כפופה, החל ממועד תחילת ההסדר (18.10.03) ואילך, לדיני התכנון והבניה ודינים מקומיים נוספים, בכל הנוגע לבית זקוק חיפה. במהלך שנת 2002 מינה מנכ"ל משרד הפנים ועדת חקירה לגבולות העיריות חיפה, נשר וקרית אתא, זבולון ושטח בתי הזקוק. בשנת 2003 פרסמה הועדה את המלצותיה, על פיהן יסופח השטח האמור לעיריית חיפה. המתחם ינוהל באמצעות מינהלת משותפת לארבע הרשויות המקומיות הגובלות באזור, נציגי המפעלים הפועלים בו, נציגי ציבור ונציגי משרדי הממשלה. עוד ממליצה הועדה כי המינהלת תטפל במכלול הנושאים הכרוכים בבניהול האזור כאזור תעשייה, בדומה להגדרות של מועצה מקומית תעשייתית בפקודת המועצות המקומיות. הועדה גם המליצה כי קביעת הארנונה הראשונית תהיה באישור שר הפנים, והיא תוטל בהדרגה (תיתן הנחה בשיעור שיפחת משנה לשנה, בתוך 3-5 שנים). בז"ן, אשר הפתרון הנכון, לדעתה, הוא הקמת מועצה מקומית תעשייתית למתחם, פנתה לשר הפנים ובקשה להשמיע לו עמדתה וטיעוניה. שר הפנים לא קיבל את בקשת בז"ן לשימוע וטרם קיבל החלטה בעניין השיוך המוניציפאלי. עם הכללת קרקעות בז"ן בתחומה של רשות מקומית כלשהי, צפויה בז"ן לשאת בתשלומי ארנונה גם בגין בית זקוק חיפה. בתקופת הדוח קיבלה בז"ן חיוב בארנונה עבור חלק משנת 2004. על פי חוות דעת משפטית שבידי בז"ן, נכון ליום החתימה על הדוחות הכספיים, לא חלה על בז"ן חובה לשלם ארנונה מכוח הודעת החיוב שנתקבלה. בשנת 2003 הכינה בז"ן והגישה תכנית מתאר למתחם בית הזקוק חיפה.

בז"ן הצהירה בהסדר כי ידוע לה שבכוונת הממשלה ליזום חקיקה להסדרת משק הדלק, לרבות רגולציה, אשר יכול ותשפיע על ההסדר, אם כי אין כוונה שתשפיע על היבטי ההסדר הנוגעים לנכסים ולדמי ההרשאה.

כמו כן הצהירה בז"ן כי ידוע לה כי הממשלה והחברה לישראל מסכימות לפעול לעניין פיצול בז"ן כמפורט בנספח להסדר, אשר נכרת ביניהן ואשר היווה חלק בלתי נפרד מן ההסדר בין הממשלה לבין החברה לישראל.

ביום 4.6.2003 הגישה התנועה למען איכות השלטון בישראל (להלן - העותרת), עתירה לבית הדין הגבוה לצדק למתן צווים על תנאי וצווי ביניים, אשר יורו לראש הממשלה, שר האוצר, שר התשתיות הלאומיות, מנהל רשות החברות הממשלתיות, בז"ן, החברה לישראל ואחרים, לנמק מדוע לא יימנעו מלפעול על פי ההסדר ואו מדוע לא יפעלו לביטולו של ההסדר. נימוקי העותרת העיקריים הינם כי ההסדר פוגע בעקרון השוויון, בצדק החלוקתי ועוקף את דיני המכרזים, בהעניקו לגורמים פרטיים הרשאה לשימוש בנכסי המדינה בהליך שנפלו בו - לטענת העותרת - פגמים שונים. בית המשפט סירב לבקשת העותרת לקבל צווי ביניים, אשר ימנעו את מימוש ההסדר עד להחלטתו בעתירה.

החברה לישראל הגישה את תגובתה לעתירה שבמסגרתה היא הביעה את עמדתה כי אין יסוד לעתירה. בז"ן בתגובתה התנגדה לעתירה ולנימוקיה ותמכה ביישומה של ההסדר.

העותרת שבה והגישה בקשה לצווי ביניים אשר ימנעו מן הממשלה: לנקוט בצעדים לקבלת פטור ממכרז להסדר, לרכוש או למכור זכויות ואו מניות של החברה לישראל בבז"ן ולערוך הסכם חדש או תיקונים בהסדר.

באור 4 - זכינות (המשך)

בתי זקוק לנפט בע"מ (המשך)

ביום 19.1.2004 קיבל בית המשפט העליון, בהסכמת כל הצדדים להליך, לרבות החברה, החלטה על פיה, בין היתר, "המשיבים רשאים להמשיך במשא ומתן ביניהם לשינוי תנאי ההסכם הנתקף בעתירה ואף לחתום על הסכם חדש, ובלבד שעד אשר יעלה הענין בשנית לפני בית המשפט לא ייעשו מעשים בלתי הפיכים ויימשך המצב הקיים".

בימים 28.3.2004; 5.5.2004; 12.7.2004 ביקשה המדינה וקיבלה ארכות נוספות מבית המשפט למסירת עמדתה בעניין העתירה.

ביום 9.8.2004 הגישה המדינה הודעה לבית המשפט, אשר בה נאמר, בין היתר, כי ביום 29.7.2004 קיבלה ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה (קבינט חברתי כלכלי) החלטה אשר קובעת את האופן בו יבוצעו פיצול בז"ן והפרטתה ואשר מטילה על החשב הכללי לתקן עד ליום 15.10.2004 את "נספח ג' של ההסכם", וזאת בהתאם לעקרונות המפורטים בהחלטה (יועץ למען הסדר כי "ההסכם" הינו ההסדר שנכרת ביום 2.12.2002 בין החברה לישראל לבין בז"ן ולבין הממשלה, כפי שפורט בעניינו ברישת הביאור, ואילו "נספח ג' של ההסכם" נכרת בין החברה לישראל ובין הממשלה בהתייחס למישור יחסי בעלי המניות בבז"ן, כפי שיפורט בעניינו בהמשך הביאור). עוד נקבע בהודעת המדינה כי אם החברה לישראל לא תסכים לתיקון "נספח ג' של ההסכם" בהתאם לעקרונות ההחלטה, יבוטל "ההסכם" וינקטו מהלכים חד צדדים על ידי הממשלה (פירוט תוכנה של החלטת ועדת השרים מיום 29.7.2004 ראה בהמשך ביאור זה). בסיום הודעתה, הוסיפה המדינה בזו הלשון:

8. "על כן, המשיבים מבקשים כי החלטת בית המשפט הנכבד מיום 19.1.04 תיושם כך שהעותרת תגיש עתירה מתוקנת או התייחסות להחלטה תוך 20 יום, על פי המועד שנקבע בהחלטה. התיק יקבע לדיון, בהתאם להחלטה, וכי המשיבים יוכלו להגיש תגובתם לעתירה המתוקנת עובר למועד הדיון.

9. המשיבים אף אינם מתנגדים לקביעת דיון דחוף בעתירה. אולם לדעת המשיבים יש לקבוע את מועד הדיון לסוף חודש אוקטובר, שאז ניתן יהיה להציג בפני בית המשפט הנכבד נספח חתום, או שניתן יהיה להודיע על ביטול ההסכם."

ביום 11.8.04 החליט בית המשפט כי: "בשים לב להחלטת הממשלה מיום 29.7.04 מתבקשת העותרת להגיב על הודעת המשיבים מיום 9.8.04 ובעיקר על האמור בסעיף 8 לאותה הודעה. בכל מקרה דומה, לכאורה, כי יש מקום לתיקון העתירה כנגד מההחלטה הנ"ל של הממשלה".

בתגובה מקדמית מיום 11.8.04 הודיעה החברה לישראל לבית המשפט כי היא דוגלת בעמדה שיש לכבד את הוראות "ההסכם", שהינו הסכם מחייב אשר נכרת כדן, לרבות את הוראות "נספח ג' של ההסכם", וזאת מן הטעמים המפורטים היטב בתגובת החברה לעתירה. בתגובה זו, החברה שבה והבהירה את עמדתה, כי אין ולא היתה עילה משפטית כלשהיא אשר יכולה להוות יסוד (ולו ראשוני) לביטולו של "ההסכם", כולו או חלקו, כמו גם של מי מנספחיו - על כל הנובע ומשתמע מכך. יחד עם זאת הודיעה החברה לישראל כי היתה והינה נכונה לנהל משא ומתן עם הממשלה בכל הקשור ל"נספח ג' של ההסכם" והיא תשקול את עמדתה בנושא זה, בשים לב, בין היתר, לתוכנה של החלטת ועדת השרים מיום 29.7.04.

ביום 26.8.04 קיבלה העותרת רשות מבית המשפט להגיש עתירה מתוקנת. עד ליום החתימה על הדוחות הכספיים טרם נמסר לחברה לישראל על הגשת עתירה מתוקנת על ידי העותרת.

בחודש מאי 1996 מינתה הממשלה צוות מומחים לבדיקת מבנה ענף הזקוק בישראל. בחודש נובמבר 1996 הגיש הצוות את המלצותיו. תמצית הדוח הינה לפצל את בז"ן לשתי חברות בבעלויות נפרדות: האחת, תפעיל את בית הזקוק בחיפה והשניה, את בית הזקוק באשדוד. לאחר השלמת הפיצול תותר כניסת החברות למקטע השיווק הסיטונאי ובהמשך גם לשיווק קמעונאי. במשטר זה של תחרות יוסר בהדרגה הפיקוח על המחירים בשער בתי הזקוק. עוד צוין כי הצוות אינו רואה מקום להגביל את כניסת חברות הזקוק לענף הפטרוכימיה. דירקטוריון בז"ן דחה את המלצות צוות המומחים.

הממשלה החליטה בשיבתה מיום 13.8.1997 להטיל על שר התשתיות הלאומיות ושר האוצר למנות צוות שיגבש רפורמה בתחום ענף הזקוק, תוך בחינת אפשרות יישום העקרונות כדלהלן:

הפרדת הפעילות בבז"ן בין בית הזקוק בחיפה לבין בית הזקוק באשדוד, במטרה ליצור שתי חברות ולהביא להעדר בעלות ממשלתית באחת מהן לפחות; הסרת הפיקוח על המחירים בשער בז"ן עם השלמת הפרדת הפעילויות ובהתאם להתפתחות התחרות בענף הזקוק; שמירת מתכונת פעילות בז"ן לעניין אי שיווק תזקיקים; מניעת בעלויות צולבות שיביאו להתפתחות מבנים לא תחרותיים במשק הדלק ובענף הזקוק; הסדרת נושא הזכיון המנדטורי של בז"ן; שילוב המפעלים הפטרוכימיים עם פעילות בז"ן ולהנחות את הצוות שהוקם להכנת הצעת חוק משק הדלק ולכלול בהצעת החוק את מבנה ענף הזקוק וכללי הפעילות בו, בהתאם להחלטה זו.

באור 4 - זכויות (המשך)

בתי זקוק לנפט בע"מ (המשך)

כמו כן החליטה הממשלה לקדם את בנייתה והפעלתה של תשתית נמלית נוספת למוצרי דלק ותזקיקים באשקלון כחלק מהמגמה לאפשר התפתחות של תחרות בשוק מוצרי הדלק.

חברות קצא"א בע"מ ותש"ן בע"מ הקימו נמל תזקיקים באשקלון, אשר הופעל בחודש אפריל 2000.

ב- 22 באוגוסט 1999 החליטה הממשלה, במטרה לקדם את התחרות בענף הזקוק בישראל, לפעול ליצירת תחרות בין בית הזקוק בחיפה לבית הזקוק באשדוד תוך הפרדת הבעלות עליהם, ולאמץ מדיניות ממשלתית לעניין מבנה משק הדלק וכללי הפעילות שישררו בו, לאחר השלמת תהליך ההפרדה של בתי הזקוק כאמור לעיל, בין היתר, בהתאם לעקרונות הבאים:

1. פעילות של בתי הזקוק במקטע השיווק של תזקיקים תתאפשר באופן שנקבע באותה החלטה (ובין היתר: יוגדרו כללים לפיהם יתאפשר באופן הדרגתי לבתי הזקוק לפעול במקטע השיווק, תוך בחינת השלכות הפעילות השיווקית של כל אחד מבתי הזקוק על התחרות במשק הדלק ותוך בחינה והגדרה של ערוצי השיווק ודרכי השיווק השונים בהם ובאמצעותם יותר לבתי הזקוק לפעול; פעילות של בית הזקוק במקטע השיווק, אם וכאשר תותר, תעשה באמצעות חברה נפרדת מהחברה הפועלת בתחום הזקוק; הממשלה תפעל לחייב את בתי הזקוק להבטיח נגישות שווה של כל חברות הדלק לרכישת תזקיקים; התרת הפעילות של בתי הזקוק במקטע השיווק של תזקיקים תכוון לכך שהיא לא תפגע בהמשך קיומם של תנאים תחרותיים בכל מקטעי משק הדלק ובמיוחד במקטע השיווק של תזקיקים בתחנות הדלוק).

2. פיקוח על מחירים:

תיבחן סוגיית הסרת הפיקוח על מחירי התזקיקים הנמכרים בשער בית הזקוק באופן הדרגתי ובהתאמה לרמת התחרות שתתפתח בענף, ובמקביל תבחן סוגיית הפיקוח על בנזין 95 ובנזין 96 הנמכר בתחנות הדלק.

3. תתאפשר פעילות של בתי הזקוק בענף הפטרוכימיה בדרך שתבטיח לשני בתי הזקוק אפשרות שווה לפעול בענף. פעילות של בתי הזקוק בענף הפטרוכימיה תבוצע כך שתתקיים שקיפות מלאה של פעילות זו.

כן הוחלט למנות צוות משותף למשרדי התשתיות הלאומיות, האוצר, המשפטים ורשות החברות הממשלתיות אשר יפעל להסדרת האמור לעיל במסגרת החוקית המתאימה.

בחודש נובמבר 1999, קיבלה בז"ן מאת רשות החברות הממשלתיות (להלן-הרשות), נוסח "הצעת החלטה לועדת השרים לענייני הפרטה" (להלן - הצעת ההחלטה), שעיקרה הצעה להפרטת בז"ן בדרך של פיצולה, באופן שלאחר קיום מו"מ עם החברה לישראל, יועבר בית הזקוק באשדוד, כעסק חי לחברה לישראל, בעוד שבידי החברה לישראל לא יישארו מניות או זכויות כלשהן הקשורות בבז"ן.

הרשות בקשה מבז"ן, כי בהתאם לסעיף 59ב(ג) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, תעביר בז"ן לרשות את עמדת דירקטוריון בז"ן להצעת ההחלטה הנ"ל.

ביום 23.11.99 דן דירקטוריון בז"ן בפנייה הנ"ל של רשות החברות והחליט כי בהתייחס למכתב רשות החברות הממשלתיות מיום 3 בנובמבר 1999, ביחס להחלטת הממשלה מיום 22 באוגוסט 1999 ולהחלטות ועדת השרים לענייני הפרטה מיום 20 באוקטובר 1999, כי בז"ן רואה בחיוב ארגון מחדש של משק הזקוק והדלק בישראל; וכי על מנת לאפשר לדירקטוריון בז"ן להתייחס בחיוב להצעה להחלטת הפרטה על דרך של פיצול בז"ן, מתוך דאגה לטובת בז"ן, יציבותה, יכולתה לפעול בתנאי תחרות וזכויות העובדים בה, יש צורך להגדיר בצורה ברורה נושאים חיוניים, המתחייבים מהצעת ההחלטה להפרטה ושהינם בעלי חשיבות מן המעלה הראשונה לבז"ן:

עקרונות מבנה משק הדלק שיחולו החל מפיצול בז"ן; מבנה עסקת הפיצול; משמעויות המס של העסקה; הבטחת זכויות עובדי בז"ן; מבנה ההון של בז"ן בעקבות הליך הפיצול הצפוי; הסדר לאלתר של סוגיית הזכיון של בז"ן שיחול לאחר תום תקופת תוקפו; הבטחת קיום התחייבויותיה של בז"ן, לרבות הבטחת הספקת חומרי זינה לתעשיות הפטרוכימיות.

עוד הוחלט, כי לאחר קבלת ההבהרות הנחוצות בתחומים אלה, ישוב דירקטוריון בז"ן ויתכנס על מנת לדון בהצעת ההחלטה, לגבש עמדה לגביה ולהעביר עמדתו למנהל רשות החברות הממשלתיות, כפי שהתבקש בפניית מנהל הרשות מיום 3.11.99.

בעקבות החלטתו זו של דירקטוריון בז"ן, הוקמו ביוזמת בז"ן שלושה צוותי עבודה משותפים לבז"ן, לרשות החברות הממשלתיות, למשרד האוצר ולמשרד התשתיות הלאומיות, במטרה לבחון את הנושאים השונים שהועלו ע"י דירקטוריון בז"ן. נכון למועד החתימה על הדוחות טרם נתקבלו תשובות בעניינים שהועלו על ידי דירקטוריון בז"ן.

באור 4 - זכינות (המשך)

בתי זקוק לנפט בע"מ (המשך)

ועדה שמינו שר האוצר ושר התשתיות הלאומיות, בחנה מחדש במהלך השנים 2000-2001 את שאלת פיצול בז"ן ובשנת 2001 הגישה את מסקנותיה. הועדה המליצה שלא להמתין לתום הזכיון ולהסדיר לאלתר את הסוגיות הקשורות לתום הזכיון. בכל הנוגע למבנה משק הדלק ולפיצול בז"ן, סבורה הועדה כי אין מקום לשנות את מדיניות הממשלה ביחס למבנה משק הדלק העתידי, כפי שבאה לידי ביטוי בהחלטת הממשלה מיום 22.8.99. יחד עם זאת במידת הצורך תתקן החלטת הממשלה באופן שיאפשר, לדעת הממשלה, לבז"ן כניסה לתחומי פעילות במקטע השיווק והפטרוכימיה והסרה של הפיקוח על המחירים. הועדה המליצה לבוא בדברים עם החברה לישראל ועם בז"ן על מנת להסדיר את מערכות היחסים עימן באופן שיקל על יישום החלטת הממשלה בדבר פיצול בז"ן, תוך הסדרה, בין היתר, של סוגיית תום הזכיון ומציאת הסדר לנושא הטיפול בנכסים עם תום הזכיון.

בנספח ג' להסדר מיום 2.12.2002 בנושא זכיון בז"ן, נספח שנחתם ע"י הממשלה והחברה לישראל, התחייבה החברה לישראל לשתף פעולה ככל שיידרש על ידי הממשלה, לשם פיצול בז"ן לשני בתי זקוק נפרדים (חיפה ואשדוד). עוד נקבע מנגנון לביצוע הערכות שווי ומנגנון לעניין מכירת מניות החברה לישראל בבז"ן או - במקרה של פיצול בז"ן - רכישה אופציונלית ע"י החברה לישראל של אחד משני בתי הזקוק המפוצלים. במקרה זה, החברה לישראל תשלם למדינה או תקבל ממנה את סכום ההפרש שבין שווי חלקה היחסי של החברה לישראל בבז"ן (26%) לבין שווי בית הזקוק המפוצל שבו תבחר, על פי הערכות השווי שהתבצעו על פי ההסדר.

בהסדר נקבע כי במקרה של פיצול בז"ן לשני בתי זקוק נפרדים, ישלם כל אחד מבתי הזקוק המפוצלים לממשלה דמי הרשאה לפי החלוקה הפנימית והמדרגות, בהתאם לקביעה שתעשה במסגרת הסדרי הפיצול, ובלבד שסך דמי ההרשאה שתקבל הממשלה משני בתי הזקוק לא יעלה ולא יפחת מן הסכום שהיתה מקבלת המדינה מבז"ן אלמלא הפיצול.

בחודש יוני 2003 הוגשו 2 הערכות השווי הכוללות. האחת של מעריך שווי מטעם החברה לישראל על פיה שוויה הכולל של בז"ן הינו 2,234 מליון ש"ח והאחרת של מעריך שווי מטעם המדינה על פיה שוויה הכולל של בז"ן הינו 2,143 מליון ש"ח.

ביום 4.8.2003 הודיעה החברה לישראל לממשלה כי נוכח העובדה שהמשא ומתן עם הממשלה לענין השתתפות החברה לישראל בפיצול לא מוצה, ונוכח המועדים שנקבעו בנספח להסדר, היא החליטה שלא לממש את האופציה שהוקנתה לה בנספח ג' להסדר, להשתתף בפיצול בז"ן לשני בתי זקוק נפרדים ולפיכך, תחולנה בענין זה הוראות סעיף 4 לאותו נספח, לפיהן החברה לישראל תמכור לממשלה או למי שהממשלה תורה, את כל מניות בז"ן שבבעלות החברה לישראל, בתוך 30 יום, במחיר המהווה ממוצע בין שתי הערכות השווי הכוללות של בז"ן וזאת בכפוף להתאמות כספיות מסוימות.

יחד עם זאת החברה לישראל תהא נכונה להמשיך את המשא ומתן עם הממשלה לענין השתתפות החברה לישראל בפיצול.

הממשלה רשאית להורות על דחיית מועד ביצוע עסקת המכר לתקופה נוספת שלא תעלה על שנתיים מיום 6.6.2003.

החברה לישראל הבהירה במסגרת דיווח מיידי, כי בשלב זה אין לדעת אם העיסקה תצא לפועל, בשים לב, בין היתר, לנושאים הבאים:

1. תוצאות ההכרעה המשפטית בעתירה שהוגשה על ידי התנועה למען איכות השלטון בישראל (כמוסבר לעיל).
 2. הצורך באישורים שלפי עמדת הממשלה (עליה חולקת החברה לישראל) נדרשים לפי דין, לרבות פטור ממכרז.
 3. תוצאות המשא ומתן (אם וככל שייערך) עם הממשלה בכל הנוגע לדבר השתתפותה של החברה לישראל בפיצול בז"ן לשני בתי זקוק נפרדים, האחד במפרץ חיפה והאחר באשדוד.
- ביום 15.9.2003 קיבלה הממשלה את ההחלטה הבאה: "בהמשך להחלטות הממשלה מס. 126 מיום 22.8.1999 ומס. 2796 מיום 25.11.2002, להחלטת ועדת שרים לענייני הפרטה מח/2 מיום 20.10.2001, ולהסכם שנחתם בין המדינה לבין החברה לישראל מיום 2.12.2002, אשר טרם קיבל את כל האישורים הנדרשים (להלן - ההסכם), לקדם את פיצול בתי הזקוק ואת הפרטתם באופן הבא:

1. להקים צוות בינמשרדי שיכלול נציגים ממשרד האוצר, משרד התשתיות הלאומיות, משרד המשפטים והממונה על הגבלים עסקיים. עבודת הצוות תרכז על ידי משרד האוצר.

באור 4 - זכיונות (המשך)

בתי זקוק לנפט בע"מ (המשך)

2. הצוות יבחן את מכלול הסוגיות הנוגעות לבתי הזקוק בעת הזו, בשים לב למכתביו של היועץ המשפטי לממשלה בענין זה מיום 30.7.2003 ומיום 13.8.2003. תחילה יבחן הצוות את ההסכם ואת החלופות לו, ובכלל זה, את דחיית מועד האופציה של החברה לישראל, את תנאי ההסכם, לרבות דמי ההרשאה שנקבעו בו, ואת הערכות השווי שנערכו על ידי המדינה והחברה לישראל בעקבות ההסכם, ויקבע את עמדותיו. לאחר מכן, ובהתאם לעמדותיו כאמור, יבחן בין היתר את הדרך המתאימה והיעילה לביצוע פיצול בתי הזקוק והפרטתם ואת הסדרת החזקות של כל אחד מבתי הזקוק המפוצלים בחברות מוחזקות במישרין ובעקיפין על ידי חברת בז"ן. הצוות מוסמך להחליט לענין דחיית מועד האופציה כאמור, ואין צורך לכלול נושא זה במסגרת המלצות הצוות כאמור בסעיף 5.
 3. בשים לב למסקנותיו בסעיף 2, רשאי הצוות לנהל משא ומתן למול החברה לישראל, בין היתר, בכל הנוגע לפיצול בתי הזקוק ומבנה הבעלות בבתי הזקוק ובחברות המוחזקות על ידם, במישרין או בעקיפין, לאחר הפיצול.
 4. כמו כן ימליץ הצוות לגבי מבנה היעד, ובכלל זה הפיקוח על המחירים, יחסי הגומלין שישררו בין שני בתי הזקוק, לרבות עקרונות בנוגע להעברת חומרי הזינה ביניהם וביניהם לבין התעשיות הפטרוכימיות ותחומי פעילות נוספים לבתי זקוק נפרדים או לשולטים בהם, לרבות המועדים לתחילת פעילות כאמור.
 5. הצוות יגיש את המלצותיו בתוך 30 יום לאישור ועדת שרים לענייני הפרטה או לאישור ועדת שרים לענייני חברה וכלכלה, כפי שיקבע שר האוצר, ורשאי הוא להגיש המלצות חלקיות בנושאים הדחופים תוך 20 יום. המלצות הצוות לענין סעיף 4, יכול שיוגשו בתוך 60 יום.
 6. עד 30 יום לאחר הגשת מסקנות הצוות, ובשים לב למסקנותיו, יגיש מנהל רשות החברות, בתאום עם הממונה על התקציבים, החשב הכללי, משרד התשתיות הלאומיות, משרד המשפטים והרשות להגבלים עסקיים, הצעת החלטה לועדת השרים לענייני הפרטה בדבר הפרטת חברת בתי הזקוק לנפט בע"מ, בדרך של פיצולה ומכירת אחזקות המדינה לאחר הפיצול, הצעת ההחלטה תתייחס בין היתר, ככל שיידרש, לנושאים הבאים:
 - א. פיצול בז"ן לשתי חברות אחיות: "חברת בתי זקוק לנפט - חיפה בע"מ" ("בז"ח") ו"חברת בתי זקוק לנפט - אשדוד בע"מ" ("בז"א"), כך שבבז"ח יוותרו כל הנכסים, הזכויות, ההתחייבויות והעובדים הכרוכים בפעילות בית הזקוק בחיפה וכל הנכסים, הזכויות, ההתחייבויות והעובדים הכרוכים בפעילות בתי הזקוק באשדוד יועברו לבז"א.
 - ב. קביעת דרכי ההפרטה והמתווה למכירת אחזקות המדינה בבז"ח ובבז"א לאחר ביצוע הפיצול.
- בעקבות המלצות הצוות הבינמשרדי שמונה על ידי הממשלה קיבלה ועדת שרים לענייני חברה וכלכלה ביום 29.7.2004 את ההחלטה הבאה: "בהמשך להחלטות הממשלה מס' 126 מיום 22.8.1999, מס' 2796 מיום 25.11.2002 ומס' 787 מיום 15.9.2003, להחלטת ועדת שרים לענייני הפרטה מח' 2 מיום 20.10.1999, להסכם שנחתם בין המדינה לבין החברה לישראל בע"מ (להלן - החברה לישראל) ובתי הזקוק לנפט בע"מ (להלן - בז"ן) מיום 2.12.2002, אשר טרם קיבל את כל האישורים הנדרשים (להלן - ההסכם) כדלקמן:
1. לבצע את הפיצול וההפרטה של בתי הזקוק במהלך השנים 2004-2005 בהתאם למתווה המפורט להלן:
 - 1.1 בשלב הראשון יימכר בית הזקוק באשדוד כפעילות, או במכירה פרטית כחברה בת או כחברה נפרדת עם מבנה בעלות זהה לבעלות על בז"ן, ומיד לאחר מכן תבוצע הנפקה לציבור של בז"ן.
 - 1.2 בית הזקוק באשדוד ימכר כ"עסק חי". במסגרת הליך המכירה של בית הזקוק באשדוד יתחייב הרוכש להפעיל את בית הזקוק במשך תקופה שלא תפחת מ- 10 שנים ממועד הרכישה.
 - 1.3 במידת הנדרש, ייקבעו במהלך הפיצול עקרונות ליחסי הגומלין שישררו בין בתי הזקוק, לרבות בנוגע למכירת מוצרי ביניים וחומרי זינה ביניהם, וביניהם לבין התעשיות הפטרוכימיות.
 2. להטיל על החשב הכללי במשרד האוצר לתקן את נספח ג' להסכם במסגרת הסכם חדש עם החברה לישראל, שיאשר בהתאם לסעיף 16 להסכם, כך שסעיפים 3,4,5 בנספח ג' להסכם יתוקנו ויוחלפו בהתאם לעקרונות המצורפים כנספח א' להחלטת הממשלה, ושאר הסעיפים ישארו ללא שינוי, והכל עד לתאריך 15.10.2004. במסגרת תיקון נספח ג' יבואו לידי ביטוי בין היתר, העקרונות הבאים:
 - 2.1 החברה לישראל תמכור ביחד עם הממשלה את כל אחזקותיה בבתי הזקוק.
 - 2.2 ההתחשבות עם החברה לישראל תבוצע לאחר השלמת הפרטת בז"ן, כפי שיפורט במסגרת ההסכם החדש המתקן את נספח ג' להסכם.

באור 4 - זכיונות (המשך)

בתי זקוק לנפט בע"מ (המשך)

3. להטיל על מנהל רשות החברות הממשלתיות להגיש לועדת השרים לענייני הפרטה עד לתאריך 15.10.2004 הצעה לפיצול והפרטת בתי הזקוק על בסיס המתווה האמור בסעיף 1 לעיל. הליכי הפיצול והמכירה של בתי הזקוק ינוהלו ויבוצעו על ידי רשות החברות הממשלתיות כמקובל, לרבות באמצעות מנגנונים שיקבעו על ידה לצורך ביצוע הפיצול וקידום הליכי ההפרטה. כמו כן, יקבעו בהחלטת ההפרטה הוראות ומגבלות לעניין הבעלויות בבתי הזקוק המפוצלים, בין היתר כמפורט בהודעת הממונה על ההגבלים העסקיים כאמור בסעיף 5 להלן. החל ממועד שיקבע בהחלטת ההפרטה תעבור בז"ן לפעילות על פי מודל אופטימיזציה נפרד לשני בתי הזקוק כפי שיפורט בה.
 4. במסגרת הליך הפיצול וההפרטה יטופלו סוגיות הנוגעות לעובדי בז"ן וככל שהדבר נדרש ינתן לכך ביטוי בהחלטת ההפרטה.
 5. לרשום את הודעת הממונה על ההגבלים העסקיים בעניין עמדתו בנושאים שבסמכותו בתחום הרגולציה במשק הדלק, המצורפת כנספח ב' להחלטת הממשלה. כמו כן, לרשום את הודעת שר התשתיות הלאומיות בדבר כוונתו להביא לחקיקת חוק משק הדלק, אשר יעסוק, בין השאר, בהסדרת הרגולציה במקטעים השונים במשק הדלק.
 6. להטיל על שר האוצר ושר התשתיות הלאומיות לתקן את צו הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ג - 1992 עד לתאריך 15.10.04, באופן שבו לאחר ביצוע פיצול והפרטת בתי הזקוק באשדוד יוסר הפיקוח על מחירי התזקיקים בשער בתי הזקוק, פרט לפיקוח על מחיריהם של תזקיקים שלמעלה מ- 50% מהיקף צריכתם בשוק המקומי נמכרים על ידי אחד מבתי הזקוק ובמקביל פחות מ- 15% מהיקף צריכתם בשוק המקומי נמכרים על ידי בית הזקוק השני. לאחר הסרת הפיקוח כאמור, הטלת פיקוח מחדש על מחירו של תזקיק כלשהו בשער בתי הזקוק תבחן לאור תנאי התחרות שישורו במקטע הזקוק במשק הדלק, ולפי כל דין.
 7. לאחר מכירת בית הזקוק באשדוד אין מניעה עקרונית לפעילות של בית זקוק כלשהו בתחומי ייצור החשמל והתפלת המים, בהתאם ובכפוף לכל דין.
 8. אם החברה לישראל לא תסכים לעקרונות האמורים בסעיף 2 - לבטל את ההסכם, ולנקוט במהלכים חד צדדיים העומדים לרשות הממשלה בכל הקשור לפיצול ולהפרטה, בין היתר לאור עמדת המדינה בעניין הבעלות על נכסי בז"ן בתום הזיכיון."
- לעניין זה ראה לעיל גם הדיווח בנושא העתירה שהוגשה נגד ההסכם מיום 2.12.2002.
- עד מועד החתימה על הדוחות הכספיים, טרם דווח לחברה לישראל כי הוגשה לועדת השרים לענייני הפרטה, הצעה לפיצול והפרטת בתי הזקוק על בסיס המתווה האמור בסעיף 1. להחלטת ועדת השרים לענייני רווחה וכלכלה מיום 29.7.04.
- להערכת בז"ן, לכל האמור בביאור זה לעניין ההסדר, אם יוחלט ליישמו ואכן ייושם תהיה השפעה מהותית על בז"ן. אך בשלב זה אין אפשרות להעריך ולכמת את השפעתו על מצבה הכספי ותוצאות פעולותיה של בז"ן.
- הנהלת החברה לישראל מאמצת את הערכות בז"ן, ומחזיקה בדעתה המבוססת על חוות דעת משפטיות לפיה היא רואה את ההסכם מיום 2.12.2002 כהסכם תקף ומחייב שנכרת כדין.

באור 5 - התחייבויות מותנות

א. אחת מהחברות המאוחדות של כי"ל ממוקמת בקרבת נמל חיפה. משך שנים רבות, מוזרמים שפכים על ידי חברה מאוחדת של כי"ל, וכן על ידי רשויות מקומיות ומפעלים אחרים, לנחל הקישון הנמצא ליד חיפה. בשנות ה-80 החלה הפעלתו של מתקן טיהור, המפחית את ריכוזם של מזהמים מסוימים בשפכים המוזרמים על ידי המפעלים האמורים.

בשנת 2001 הוגשה כנגד החברה המאוחדת של כי"ל ו-3 נתבעים אחרים תביעה ייצוגית, בה נטען כי הנתבעות מזהמות את נחל הקישון. התובעים מבקשים מבית המשפט להורות על הפסקת הזרמת שפכים לקישון וכן על שיקום הנחל והחזרתו למצב שהיה קודם לתחילת הזרמת השפכים. לתביעה צורפו כצדדים שלישיים מדינת ישראל ועשרות מפעלים ורשויות נוספים.

בשנת 2000, בעקבות דיווחים על כך שחיילי צה"ל אשר התאמנו בנחל הקישון פיתחו סרטן, מינה הרמטכ"ל ועדה שתפקידה לבדוק את קיומם של חומרים מסוכנים באזור נחל הקישון ואם חומרים כאמור עשויים היו לגרום להתפתחות הסרטן אצל חיילים שהתאמנו בנחל. למרות שהועדה קבעה כי ברוב המקרים של החיילים האמורים אין הוכחות מדעיות לקשר נסיבתי בין זיהומו של הנחל והסרטן, דעת מיעוט קבעה את קיומו של קשר נסיבתי כאמור. דוח זה, אשר פורסם בשנת 2003, אינו קביל בבית המשפט בישראל.

תביעות נוספות הוגשו כנגד גורמים שונים, לרבות מדינת ישראל, רשויות מקומיות וגופים ממשלתיים, וכן כנגד אחת החברות המאוחדות של כי"ל. התביעות הן בסך כולל של כ-138 מיליון דולר בגין נזקי גוף ורכוש, וכן כוללות נזקים נוספים אשר לא הוערכו בכסף בכתב התביעה, כגון אבדן השתכרות לעתיד והוצאות רפואיות כתוצאה מהזיהום לכאורה של נחל הקישון.

לדעת כי"ל, בשלב זה לא ניתן לכמת את החשיפה הכספית במסגרת הנסיבות המתייחסות לנחל הקישון, כמתואר לעיל, מאחר והתביעות התלויות נמצאות בשלבים מוקדמים וכי"ל עלולה להיות צד לתביעות נוספות. יחד עם זאת, עלותם של שיקום נחל הקישון והתחייבויות בגין נזקי גוף ורכוש עשויה להיות גבוהה ביותר. במידה וכי"ל תידרש להשתתף בשיקום או בעלויות פיזיות כאמור, תוצאות פעילותה עלולות להיות מושפעות לרעה באופן מהותי.

ב. חברה כלולה, בז"ן, נתבעת בחלק מהתביעות האמורות בסעיף א. לעיל. ראה ביאור 18.ב.2 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2003.

בתקופת הדוח הגישו 94 תובעים, לוחמים לשעבר בצה"ל, תביעות כנגד בז"ן ושלוש גורמים נוספים, בגין נזקי גוף שנגרמו להם, לטענתם, עקב פעילות במסגרת שירותם הצבאי, בנחל קישון, לאחר שבקשתם להצטרף לתביעת איש חיל הים, לא התקבלה. אחד הנתבעים הגיש הודעת צד ג' כנגד בז"ן ו-2 חברות מאוחדות שלה. בשל השלב המוקדם בו מצוי ההליך, לא ניתן, לדעת בז"ן בהתבסס על יועציה המשפטיים, להעריך את סיכויי התביעה.

ג. בחודש יולי 2003, הגישו בעלי מניות מסוימים בטאואר תביעה לבית משפט בארצות הברית כנגד טאואר, דירקטורים מסוימים שלה, שותפים אסטרטגיים ומשקיעים עיקריים מסוימים, ביניהם החברה לישראל ואייסיטק. התובעים - שביקשו בין היתר להכיר בתביעה כתביעה ייצוגית - העלו טיעונים מכוח החוק למסחר בניירות ערך האמריקאי משנת 1934, בנוגע לדיווחים לא מדויקים והשמטת מידע שנעשה על ידי הנתבעים בחומר שנשלח לבעלי המניות של טאואר בחודש אפריל 2002 בנוגע לאישור תיקון הסכמי ההשקעה של טאואר עם השותפים האסטרטגיים שלה והמשקיעים העיקריים בהון.

בחודש אוגוסט 2004, נדחתה התביעה על הסף במלואה על-ידי בית המשפט בניו-יורק. בחודש ספטמבר 2004, הודיע אחד התובעים המובילים על כוונתו להגיש ערעור כנגד ההחלטה. לאחר תאריך המאזן קבע בית המשפט בארצות הברית לוחות זמנים בקשר לערעור. טאואר והחברה מתכוונות להתנגד לערעור בתוקף.

ד. לפרטים נוספים בקשר להתחייבויות המותנות, ראה באור 18.ב. לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2003.

החברה לישראל בע"מ - באורים לדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2004 - (בלתי מבוקרים)

באור 6 - מידע על מגזרי פעילות על בסיס מאוחד

א. ההרכב

דשנים										
אשלג	פוספט	ביטולים	סה"כ	מוצרים תעשייתיים	מוצרי תכלית	ספנות	אנרגיה	פעילויות אחרות	ביטולים	סך הכל מאוחד
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (1)										
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח
3,012	1,897	(86)	4,823	1,907	1,935	8,196	-	1,010	(774)	17,097
762	31	(1)	792	68	189	551	-	93	(28)	1,665
1	1	-	2	-	-	41	57	(14)	-	86

לתקופה של תשעה חודשים שנתיימה ביום 30 בספטמבר 2004

הכנסות המגזר רווח (הפסד) תפעולי של המגזר חלק ברווחי חברות כלולות

דשנים										
אשלג	פוספט	ביטולים	סה"כ	מוצרים תעשייתיים	מוצרי תכלית	ספנות	אנרגיה	פעילויות אחרות	ביטולים	סך הכל מאוחד
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (1)										
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח
2,545	1,694	(77)	4,162	1,592	1,668	-	-	850	(602)	7,670
560	30	2	592	16	122	-	-	47	(22)	755
(1)	(1)	-	(2)	-	-	62	43	(41)	-	62

לתקופה של תשעה חודשים שנתיימה ביום 30 בספטמבר 2003

הכנסות המגזר רווח (הפסד) תפעולי של המגזר חלק ברווחי חברות כלולות

(1) ראה באור 1.
(2) סכומים מותאמים להשפעת האינפלציה בשקלי דצמבר 2003.

החברה לישראל בע"מ - באורים לדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2004 - (בלתי מבוקרים)

באור 6 - מידע על מגזרי פעילות על בסיס מאוחד

א. ההרכב

דשנים										
אשלג	פוספט	ביטולים	סה"כ	מוצרים תעשייתיים	מוצרי תכלית	ספנות	אנרגיה	פעילויות אחרות	ביטולים	סך הכל מאוחד
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (1)										
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח
1,026	691	(35)	1,682	625	656	3,044	-	383	(281)	6,109
289	34	(2)	321	16	77	280	-	64	(29)	729
-	-	-	-	-	-	16	6	(10)	-	12

לתקופה של שלושה חודשים שנתיימה ביום 30 בספטמבר 2004
הכנסות המגזר
רווח תפעולי של המגזר
חלק ברווחי חברות כלולות

דשנים										
אשלג	פוספט	ביטולים	סה"כ	מוצרים תעשייתיים	מוצרי תכלית	ספנות	אנרגיה	פעילויות אחרות	ביטולים	סך הכל מאוחד
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
סכומים מדווחים (1)										
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח
908	704	(30)	1,582	537	600	-	-	338	(234)	2,823
186	1	-	187	(11)	40	-	-	34	(6)	244
-	-	-	-	-	-	50	(13)	(1)	-	36

לתקופה של שלושה חודשים שנתיימה ביום 30 בספטמבר 2003
הכנסות המגזר
רווח תפעולי של המגזר
חלק ברווחי חברות כלולות

- (1) ראה באור 1.
(2) סכומים מותאמים להשפעת האינפלציה בשקלי דצמבר 2003.

באור 6 - מידע על מגזרי פעילות על בסיס מאוחד (המשך)

א. ההרכב

דשנים										
אשלג	פוספט	ביטולים	סה"כ	מוצרים תעשייתיים	מוצרי תכלית	ספנות	אנרגיה	פעילויות אחרות	ביטולים	סך הכל מאוחד
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
סכומים מדווחים (1)										
מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח	מליוני ש"ח
3,352	2,177	(124)	5,405	2,092	2,263	-	-	1,139	(798)	10,101
663	13	5	681	14	156	-	-	63	(26)	888
(1)	(1)	-	(2)	-	-	100	58	(46)	-	110

לשנה שנתיימה
ביום 31 בדצמבר 2003

הכנסות המגזר
רווח תפעולי של המגזר
חלק ברווחי חברות כלולות

ב. בעקבות האיחוד לראשונה של צים והפסקת הפעילות בתחום התקשורת, כאמור בבאור 3, מגזרי הפעילות: מטלורגיה, מוצרים חקלאיים ומגזר טכנולוגיה ותקשורת אינם עומדים בתנאי הסף הכמותיים של מגזר בר דיווח והינם מוצגים במסגרת פעילויות אחרות. בהתאם לכך סווגו מספרי ההשוואה מחדש.

- (1) ראה באור 1.
(2) סכומים מותאמים להשפעת האינפלציה בשקלי דצמבר 2003.